1823 | 1891 ՅՈՒՆԻՍ 21 ՇԱԲԱԹ | X | 1308 Հ | ԵԼՍԻՆՃԻ ՄԷՋ

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻՍԻԳԻՑԷ ՄԻԼԻՑԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՑԷ ՍԱՐԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

ԱԳՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 ամսէ	6 ամսէ	3 ամսէ
ՄԹԱՄԳՕՂ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէկ թերթէ 20 ղրուշ

(صاحب امتياز: جيوەلكيان)

ԵԼԵՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱՊ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Լինելի, Պոլսի վրայ տարեկան դրչ. 8
Գաւառաց տարեկան » 10ք. հս. » 8
Մէկ տարոյ նեցուկ տալիս պէտք ունի մուծանել գրասենեակս մէջ 4 ոսկի օրինակներ եւ իսկ օրինակներ հոգ տալը։

Խմբագիրն՝ Սթամպոլտա Գալաթա Ալի Ճատէսինէ նումէրս 20 Ֆիզիլէկեան մաթպասանտա տալը։ Փեսաֆէի մէվտա հոդգրնտա կազէթանըն սահիպլէրի մէտուզ ՅՈՒՍԵՖ ՋԻՎԱԼԻԿԵԱՆՆ միրատասի օրունա։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Սատրազամ վէ Սէրասքէր բաշլար հազարթէր՝ տիւն Մապէյնէ ազիմէթլէ, պազը ուժուրը միւհիմմէ հագգրնտա սուտուր իտէն իրատաթը Սէնիէյի ախշ ու թէլագրէ էյլէմիշլէր տիր։

—Իրան սէֆարէթի միւսթէշար վէ մասլահաթկիւզարը Հասան Խան՝ տիւն Պազը Ալիւլ կիտէրէք Խարիճիւ Նազրը Սախտ բաշա հազրէթլէրիւլե պիր միւտուէթ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Սուտուր իտէն իրատէի Սէնիւլե սուճիպլինճէ, գօլբա խաթարազնէն մէնը սիրայէթի զրմնտա Սուրիա սէվահիւլի պօյունճա թէտապիրը չէտիտէ իթթիֆաղ գէլընմըշտիր։

—Մէճլիսը Սրհհիւլե բէիսի հահի Արիֆ պէյ հազրէթլէրինն պէրաթ թէքթիշ Գրմրզը տէնիզ թարաֆլարընա ազիմէթ իթմիկի մալիւմ տիր։

Գու քէրբէ միշարէլէյհէն վարիա օյան պիր թէլէկրաֆտա, ճիտէ գարանթինախանէսինի թէքթիշ իթմիքտէն սօնրա Մէքքէյէ միվաուելէթ էյլէտիկի, վէ լեհիլ համամահալը մէգքիբատ ահվալը սրհհիյէի ուժուժիւե պէրքէմալ օյուզ, հահիլերէ պէրապէր Արաֆաթ տաղնտա ազիմէթ իտեճէյի վէ օրաարնտն ահվալ վէ ուժուրը սրհհիյէսի թէքթիշ իտիլտիքտէն սօնրա, մուժալիյհ հահիլեր իլե պէրապէր Ցէրտատէթ միւթէվեճճիյէն ավտէթ իտեճէյի պէյան օյունմըշտիր։

Գամարան տատարտա գօյլերտան էսէր գալմամըշ իսէ տէ, օրասը հէր հալտե շիւպհէլի վէ պուլաշը տատ իտիտիկնէն, Թէհրանիրը Թեհաֆֆուզիյէ լաղմէ իթթիֆաղ օլունմըշ տիր։

—Նու սրբատա հապսխանէի ուժումնին թէսիլիկինէ վէ նիզամ ու ինթիզամընա պիր գաթ տահա տիգգաթ ու իթնա իտիլմէք հապսէլ սէվսիմ լազմէտէն օյմաղլա, աթրպպի հապրգատան միրալայ Վահան, գամազամ Խալրէտտին վէ Տօքթ. Բասիմ պէյլէր իլե Զապթիյէ նէզարէթի աթրպպազարընտան միւրէքքէպ պիր հէյէթ՝ էվվէլքի կիւն մէգքիբը հապսխանէյէ կիտէրէք, կէրէք հապսխանէնէն վէ կէրէք տէրունինտե պուլընան խաթախանէնին թէմիզլիկինի մաթլուպա մուվաֆֆագ պուլմըշտիր վէ մահէզա թէտապիրը իհսիթիյէ ճիւմլէսինէն օյմագ իւզրէ պազը թէչեպիւսաթը թէհաֆֆուզիյէ իսթիտաբ օլընմազընը լաղմ կէլէնլերէ իսթաբ էյլէմիշլէր տիր։

—Մալիյէ նէզարէթինտէն վուգու պուլան պիր սէրկի սրբրգաթրընտան տօլայր ճինայէթլէ իհտամ իտիլմիշ օյան Մալիյէ մուհասէպէ միւմէյյիզլերինէն Նեվվէ էֆ. իլե բիւֆէգա սրբրգաթրընա ազիմէթ իտիլմէսի ինչ հիւքիւմէթինէ էմրիլէ Զիգակօյա կէթմիշ տիր։

—Տէրտսաթը ինչա պուլընան կէօրիւք անթրբրօյարընը Էվրօբայա սրբարրշ իտիլմիշ օյան տէմիր լէվզիմաթը՝ պու քէրբէ թէմամբյա վիւրուտ իթմիշ օյտուղընտան, ին չաթրն գարիպէն արգասը ալընարգագ կէլէճէգը օգուստոսա անթրբրօյար Ռուսուսաթ էմանէթինէ թէսլիմ օլունճագ տրը։

Ռուսուսաթ էմանէթինճէ անթրբրօյարը ախզ ու թէսէլլիսա մուսամէլէսի իհրա իտիլիր իտիլմէզ, պունլարըն էօնիւնտե ինչասը մուգարրեր պուլընան ճէսիմ ըրսթարմանն ամէլիյաթընա պայլանճագ տրը։

—Ռուսիա տէվլէթինին Իզմիր ժէներալ գօնսօլօսը Մ. Նիգօլա Իլարիոնօֆ՝ տիւն Օտէսատան Ցէրսատտէթ կէլիպ, պու կիւն մահալը մէմուրիյէթի օյան Իզմիրե ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—Զապիթ նէզարէթի մէմուրինտէն Անթուան էֆ. Թարաֆրնտան մուգու պուլան իսպար իւզերինէ Գասրմ-Բայատա Թիւթիւնճիլիք վէ սարրաֆիւզ իտէն Մէհմէտ Նամընտա պիր Իրանը՝ գալպ մէճիտիյէ չէրեճյի սիւրմէք Թէօհմէթիյլե էվվէլքի կիւն բօյնա Թարաֆրնտան տէրտսաթ օլունմըշ վէ նէգտինտ իքի գալպ չէրեճ զուհուր էյլէմիշ տիր։

—Տիւն տախի Ռուսիատան չէհրիմիզէ 15 խանէ Եահուտի մուհաճիրի վիւրուտ իտիլպ, պու կիւն Եաֆայա կիթմիշլէր տիր։

—Գարահիսարը-Եարգի սանճաղընտա Համիտիյէ գազասը բօսթանընը Ֆիրասուն Թարիգիյէ նագի՝ միւշքիլաթը վէ մէքթուպլարը վագթ ու զէմանըյլա սահիպլէրինէ վարը օլամամասընը մուճիպ օլարընտան պահալա, մէգքիբ բօսթանընը գուրպիյէթը մէսաֆէսի ճիհէթիյլե Օրտու իսքէլէսի Թարիգիյլե նագլի խուսուսընը միւսթէտի գազալի մէգքիբ էհալիսի թարաֆրնտան պու քէրբէ Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթինէ պիր արզուհալ Թագտիմ իտիլմէքլէ, նէզարէթը միւշարէլէյհաճա իրճապրընը իճրասը տէրտէօթ պուլընմըշ տրը։

—Պրուսա Վիլայէթինտէ Թրիլիա էհալիսինտէն Նիգօլա վէ Տիմիթրի վէ պունլարն պիրատերի Խրիսթօ՝ կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ Մրխալրճնտան Թրիլիայա կիտէրլէր էքէն, էյէրճէ գարիյէսի ճիվարընտա երիզլերի սիյահլա պօյանմըշ միւսէլլահ 3 քիլի՝ էօնլէրինէ չըգարագ, Խրիսթօլը Թիֆէնքլի գալմ վէ Տիմիթրիի Թէհլիքէլի սուրբթատ ճէրհ իտերէք, նագտը մէվճուտարը օյան 800 ղր.ը զապ իլե ֆիրար էյլէմիշ օյտրգլարընտան, էյգրյանրն տէրտսաթի իչիւն հեր Թարաֆտան ասաքիրը զապթիլե գօլարը սեվգ օլընմըշ, վէ պու մատտետ մէսխալլերի օյան պիր գաչ չախս տէրտսաթ իտիլպ Պրուսայա կէօնտերիլմիշ տիր։

—Ամանաթ Ուսմանիյէ մէճլիսը ի տարէսինտէ Ինկիլիզ տահնէրը վէքիլի Մ. Վէնսան Գայտար՝ տիւն ագշամ էվրօբա գաթարըյլա Բարիզ վէ Լօնտրայա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—Սամսուն-Սիվաս-Գայսէրիյէ չը-մէնտրֆէր խաթթընը Մ. Մագարա իթա պուլըրլմըշ օյան իմթիյազընը ֆէրմանը ալիսի՝ պու քէրբէ Տիվանը հիմայուն գալէմինտէն թասթիր գրընը պա ուգավէլէնամսիլլ էվրագը միւթէֆէրրիասը տիւն մագամը Սատարէթտէն Նաֆիա նէզարէթինէ իրսալ գրընմաղլա, եարընն ուգավէլէ վէ չարթնամէնին իմզա վէ թէաթի գրընճաղը խապէր ալընմըշ տրը։

—Ամերիգատա Զիգակօ սէրկիսինէ Թիւրքիատան էմթաա իրսալի վէ թէֆէրրուաթընն միւգաքէրէսի զրմնընտա Թիճարէթ նազրը Բաֆի բաշա հազրէթլէրինին Թահրը բիրասէթինտե միւթէչէքքիւլ գօմիսիօն՝ տիւն տախի ագագ իճթիմա իլե իճրար միւգաքէրաթ էյլէմիշ տիր։

Սալթանաթ Սէնիյէնին Ուաչինկթըն սէֆիրի Մավրօեէնի պէյ հազրէթլէրի՝ սէգքիւր սէրկիճէ իճրա օրնան ամէլիաթը իսթիտաիէնին տէրէճէսինի բէյ իւլան կէօրմէք իչիւն հիւքիւմէթը Սէնիյէնին էմրիլէ Զիգակօյա կէթմիշ տիր։

—Տէրտսաթը ինչա պուլընան կէօրիւք անթրբրօյարընը Էվրօբայա սրբարրշ իտիլմիշ օյան տէմիր լէվզիմաթը՝ պու քէրբէ Թէմամբյա վիւրուտ իթմիշ օյտուղընտան, ին չաթրն գարիպէն արգասը ալընարգագ կէլէճէգը օգուստոսա անթրբրօյար Ռուսուսաթ էմանէթինէ թէսլիմ օլունճագ տրը։

Ռուսուսաթ էմանէթինճէ անթրբրօյարն ախզ ու թէսէլլիսա մուսամէլէսի իհրա իտիլիր իտիլմէզ, պունլարըն էօնիւնտե ինչասը մուգարրեր պուլընան ճէսիմ ըրսթարմանն ամէլիյաթընա պայլանճագ տրը։

—Ռուսիա տէվլէթինին Իզմիր ժէներալ գօնսօլօսը Մ. Նիգօլա Իլարիոնօֆ՝ տիւն Օտէսատան Ցէրսատտէթ կէլիպ, պու կիւն մահալը մէմուրիյէթի օյան Իզմիրե ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—Զապիթ նէզարէթի մէմուրինտէն Անթուան էֆ. Թարաֆրնտան մուգու պուլան իսպար իւզերինէ Գասրմ-Բայատա Թիւթիւնճիլիք վէ սարրաֆիւզ իտէն Մէհմէտ Նամընտա պիր Իրանը՝ գալպ մէճիտիյէ չէրեճյի սիւրմէք Թէօհմէթիյլե էվվէլքի կիւն բօյնա Թարաֆրնտան տէրտսաթ օլունմըշ վէ նէգտինտ իքի գալպ չէրեճ զուհուր էյլէմիշ տիր։

—Տիւն տախի Ռուսիատան չէհրիմիզէ 15 խանէ Եահուտի մուհաճիրի վիւրուտ իտիլպ, պու կիւն Եաֆայա կիթմիշլէր տիր։

—Գարահիսարը-Եարգի սանճաղընտա Համիտիյէ գազասը բօսթանընը Ֆիրասուն Թարիգիյէ նագի՝ միւշքիլաթը վէ մէքթուպլարը վագթ ու զէմանըյլա սահիպլէրինէ վարը օլամամասընը մուճիպ օլարընտան պահալա, մէգքիբ բօսթանընը գուրպիյէթը մէսաֆէսի ճիհէթիյլե Օրտու իսքէլէսի Թարիգիյլե նագլի խուսուսընը միւսթէտի գազալի մէգքիբ էհալիսի թարաֆրնտան պու քէրբէ Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթինէ պիր արզուհալ Թագտիմ իտիլմէքլէ, նէզարէթը միւշարէլէյհաճա իրճապրընը իճրասը տէրտսաթ պուլընմըշ տրը։

—Սու գումբանեասը Թարաֆրնտան Սթամպօլն միւթէլիթ մահալլէրինտե ինչասը լաղմ կէլէն 21 ատա չէշմէնին ինչա իտիլեճէքլերի մահալլերին Թալին իտիլմէսի՝ չիրքէթը մէզքուրի միւտիր Մ. Սէլիճ Թարաֆրնտան Շէհր Եմանէթինէ Թալեպ իտիլմիշ օյմաղլա, պու պագտե էվվելճէ Թանզիմ իտիլէն խարիթատա մուայէն օյան չէշմէ մահալլերինին պիլա թէեխիր չիրքէթ սեմուրլարընա կէօսթերիլմէսի իչիւն Շէհր Եմանէթի ճանիպինտէն էվամիրը լաղմէ իթա պուլրուլմըշ, վէ գարիպէն ինչասթա միւպաշէրէթ իտիլմէսի մուհարրեր պուլընմըշտրը։

—Սթամպօլտա Ուզուն չարշը պաշընտա Շէֆթալի սօգաղընտա Մահքէսէի Թէմիզ հէգա տարիէսի միմէյիզլերինտէն ձէմալ պէյին խանէսի ալթ գաթտաքի օտաօրնա կազ տօքքէրէք իհրագա Թէսատտի վէ միճէվհէրթընը ախզ ու սրբրգաթ իթմիշ օյան մումիսիլերինին խրտմէթքեսրը Գայսէրիյէլի Մուսթաֆանը՝ 4 սէնէ քիրեյէ գօնուլմասընա տաիր մուգատասէմա ճինայէթ մահքէմէսինտէն վէրիլէն հիւքմ պու տէֆթէթմեղը ճէգա մահքէմէսինտէ թատիգ պուրրլմըշ տրը։

ԹԱԹԻԼԸ ԹԼԷՏԻՑԱԹ

Սթամպօլտա Մարբուճճիլարտա Պօյաճը խանընտա մուգիմ գօմիսիօնճը Մ. Գ. Սաղրբեան էֆ.ին ախիրէն վուգու պուլան պուլհրանան տօլայր ֆէվգէլատե միւթէգարրուր օլարագ պիզզարուր Թաթիլը Թէեսիսի էյլէտիկի իշիտիլմիշ տիր։

Ասկապը մաթլուպը էքսէրիսի՝ էֆէնտիի մումայիլյհին ուսմանը մուամէլէսինին տէվամընա արզուքէշ օլտուգլարընտան, մուամիլյհին Թաթիլը Թէեսիսընը հիւանիւ սուրէթլէ Թէսվիրէ օլունճագը՝ մաելմանունիլե իշիտիլմէքտե տիր։

Կազէթամըզըն 1821 նումէրօլը Նիւսխէսինտե, Պէյօղլունտա կլավանի սօգաղընտա պիր խանէտե միսթեհրէն իգամէթ իտէն պիր Սուրիալընը օտասընտան վուգու պուլան սրբրգաթրն սալ ու էտասը օլամտրը վէ մաղնունէ օլան 3 գասընրն լէտել մուհաբէտե սեպիլլերի Թաթիլիլե օլունտրը պիլիսթիպար տէրճը սահիֆէ իտիլմիշ իսէ տէ, պու քէրբէ մաթպասամզա վէրիլէն տիկէր մալիմաթա կէօրէ, տավար մէզքիր հէնուզ տէրտսաթը Թահգիգ օյուպ մուհաքէմէսի սեպգաթ իմմէմիշ՝ վէ գասընրընը տա չու ֆիքիր սրբգաթտա զիմէտխալ օլտրգլարը պիր տէրէճէյէ գասար մէրքէպէի սուպուրէ վարմըշ տրը։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Ազատ գը Գոնստանդինիէլ)

ՊՈՒ ԿԻԻՆԳԻ

Լօնտրա 8 յուլիս

Ինկիլթէրա Պանգասը՝ սգօնթօ ֆիյաթը 100ատ 3ատն 2 պուչուղա էնտիրմիշ տիր։

Պանկգօգտան Սընգապուրա եազրլտրընա կէօրէ, Ֆրանսըզլար՝ Մեգանկ ըրմաղընն չարգ ճիհէթինտե քեռան Լուանկ-Բրապանկ էյալէթինի զապթ ու իշղալ իթմիշլէր տիր։ Գու էյալէթ՝ Սիամ հիւքիւմէթինէ թապի տէյիլ տիր։ Մէգքիր կազէթանըն պէյանընա կէօրէ, Ֆրանսան՝ Գայսէրիյէլի Մուսթաֆանը՝ 4 սէնէ քիրեյէ գօնուլմասընա տաիր մուգատասէմա ճինայէթ մահքէմէսինտե Թասարիգ պուրրլմըշ տրը։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Գունատ իչ սէնէ էվվել Սամաթատա Թէշքիլ օլընան Ազգատախնամ Ընկերութիւնն Հիմնադիր ժողովը Ատենապետի Ս. Ագթարեան վէ Ատենադպիրի Ս. Սամաճեան էֆէնտիլէր իլե ազալարտան Բարգեան Պարգեւ, Անտոնեան Միհրան վէ Յովհաննէսեան Տիրան էֆէնտիլէր տիւն Յակոբեան Մէքալել էֆէնտինին նէզտինե կիտէրէք, մէգքիր Ընկերութիւնը սէնէվի բարբօրթօսը իլե պիլանչօսընը պիթթագտիմ, սուրէթի պէր վէճճը աթի նէչը օլընան թէչէքքիւրնամէյի (ուղերձ) գրատաթ էյլէմիշ տիր։

Սուրբը Ընչէպէնտ

Ազնուաշուք Տէ՛ր.

Թոյլ տուք մեզ պահ մ՚ընդմիջել զձեզ Ձեր թանկագին զբաղման մէջ, որպէս զի փութամբ աւագ պարտաւորութիւն մը կատարել ասանօր։

Ազնուաշուք Տէ՛ր.

Սամաթիոյ երից Թաղից Ազգատախնամ Ընկերութեան վարիչք ի ձեռն մեր մատուցանելով Ձեզ այսօր ի բենց գործառնութեան Տեղեկագիրը և հաշուեկշիռն՝ կը յանձնարարեն մեզ հաւատարիմ Թարգմանը ըլալ ընկերութեան մէն մի անդամոց և առ հասարակ Սամաթիացւոյն երախտագիտական զգացմունս առ Ձերդ բարերարութիւն որ յազգաւ ու հիմեց այդ նախախնամական միութիւն, որ յարատեւութեան միակ երաշխիքն է Ձեր պատուական անունն։

Ներկայացեալ հաշարարաութիւնն յստակօրէն պիտի բացատրէ Ձեր ազնուութեան ընկերութեան վիճակն, որ եթէ չատ գոհացուցիչ ալ չը Թուի ձեզ, արդիւնք է սակայն սի անձնուէր ու խղճամիտ պաշտօնավարութեան և իբր այն ենթարկեալ է Ձեր ներողամիտ գբնահատման։

Հաւատի եղիք, Ազնուաշուք Տէր, թէ ցո՛րչափ վայելեմք Ձեր ազնուութեան բարձր համակրութիւնն ու պաշտպանութիւնն՝ պիտի կրկնապատկեմք մեր հաւաքական ջանքերն յօգուտ ընկերութեան և ի լուսն ըզմեզ Ազնուաշուք Տէրանդ։

Որդի եմք

Ակնածական խորին յարգանօք
ամենախոնարհ ծառայք
ի դիմաց հիմնադիր ժողովոյ
Աղգ. Ընկ. երից Թաղից Սամաթիոյ

Ատենադպիր	Ատենապետ
Լեոն Յ. Սարգիսեան	Ս. Ագթարեան
Պօղոս Փ. Գէորգեան	Անդամ հիմն. ժող.
Մէհրան Անտոնեան »	» »
Տիրան Յովհաննէսեան »	» »

Սամաթիա
20 յունիս 1891

Թէչէքքիւրնամէնին խիթամը գրատաթատա Մ. Յակոբեան էֆ. զէմաթը մումիսիլէյհիմին Սամաթիա Ազգատախնամ Ընկերութիւնը հագգընտա սարբ իթթիքլերի սայ ու դալրէթէն, վէ ֆուգարայա իլիա իթթիքլերի իսնէ վէ մուամէլէթէն սօյալը խասսէթէն պէյանը Թէչէքքիւր իլե, քէնտիսինին տախ տայմա պու Ընկերութիւնը Թէչվիգտէն կէրի տուրմայաճաղընը պէյան իթմիշ, վէ պէօյլեճէ էֆ.ի մուամիլյհ մութթասրֆ օյտրղը չիմէի նէզաքէթ միւգթէսընճա մուամիլյհիմէ իճրան թէքրիմաթ ու թասաղիմաթ էյլէմիշ տիր։

Մալիւմ տիր քի, Յակոբեան Մէքալել էֆէնտի իչպու Ազգատախնամ Ընկերութիւնը միւհասիպ (հիմնադիր) օյուպ, անէվվի Ընկերութիւն ազալարընտան ճէմ օյնանճագ մէգալաղը նրսքը գատար պիր մէգալաղ քէնտի Թարաֆրնտան Թէեսիսէ իթմեյի թէճեհհիւտ էյլէմիշ օյմաղլա, տիւնքի կիւն Թագտիմ օյնան պիլանչօսագի հիսապ իւզերինէ քէնտիսինէ իսապէթ իտէն 8400 ղրուշը Թէեսիսէ իտեճէյինի լութֆէն ֆէն վատ պուլուրմըշ տրը։

——

Էրզէնի Գաթօլիք ճէմաաթընն Միւթէպէրան մէճլիսը ուսմանիսի՝ (Ընդհանուր ժողով) յունիսին 23ին. ի բազար կիւնիւ Պէյօղլունտա Կաթողիկոսարան սալոնընտա սաաթ 6տա 12նճի տէֆա օյարագ ագգը իճթիմա իտուպ սաաթ 9 պուչուգտա տաղրլաճագ տրը։

——

Հէր սէնէքի կիպի պու սէնէ տախ Եէնի Գարու քիրիսէսի Աւագերէցի Գարբիէլեան Արժ. Տ. Խաչատուր քահանայ՝ Ս. Փրկիչ խասթախանէսի իչիւն իանէ ճէմ իթմէյէ պայլամըշ տրը։

ՊԱՆԴԸ ՕՍՄԱՆԻ

Իւր

100ատ 5 ֆարիզի կէօմրիւք թաքվիլաթընն գրյմէքը իթթիպարիէսի իւզերինէ 100ատ 2½ հիսապլյա ֆարզ թէէտիլ օրնաճաղընտան, թաքվիլաթը մէգքիւր համիլլերինին մալիք օյտրգլարը թաքվիլաթըն 10 նիւմէրօյը գուբօնլարընը պօրտրօ քեաղրլարրյա պիրլիքտե 1891 յուլիս 1/13ատն իթիպարէն հէր հաֆթա բազար երթէսի, չարշէնպէհ վէ բէնճշնպիհ կիւնլերի ալաֆրասապահ սաաթ 10ատան էօյլէնտեն սօնրա սաաթ 2յէ գատար Պանգը Օսմանինին Սթամպօլտա Թարագճլար սօգաղընտա վագը իտարէխանէսինէ թէսլիմ իթմէյերի լաղմ կէլէճէյի, վէ մէգքիւր գուբօնլարա մուգապիլ ֆարզ էսմանընը 10 կիւն սօնրա թէեսիսէ իտիլէճէյինի միւպէյյինն ասհապը թաքվիլաթա իլմուխապէրլեր իթթա գէլընճաղը իլան օլընը։

Տէրսատէթ 2 յուլիս 1891

ՄԸՍԸՐ

Խրտիվը Մըսըր Թէվֆիգ բաշա հաղրէթլէրինին մագամը Խրտիվիլէթ նամպ ու թալինինին եէվմը սէնէվիսի օլմագ միւնասէպէթլէ կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ Իսքէնտէրիյէտ Բաղէտտին սէբալընտա մէրասիմը թէպրիքսազի ալի իֆա գելընմըշ տը։

Խրտիվը միւշարէյէհ հաղրէթլէրի՝ եէվմը մեգիւրտ Մըսըր իւլէմասյալա ասաքիրը պէրբիրէ վէ պահրիյէ իւմէրասը վէ զապթանընը, մեմուրինը միքիյէր, Մըսըր Ֆէվգէլատէ գօսիսէրի Զաքի Մուխթար բաշա հաղրէթլէրլէ հէյէթը նուզզարը վէ սաիրէյի հուզուրընա գապուլ էլլէմիշ տը։

Թէվֆիգ բաշա հաղրէթլէրի՝ իշպուրէմը գապուլտէ հալընը Իսքէնտէրիյէտէ պուլընան զէվաթը հազը պուլընմասընա պէյանը արզու իթմիշ իսէ տէ, մեգիւր բէսմը գապուլ բէք չայտալը օլուպ, Մըսըրտա պուլընան քեաֆֆէի էճնէպի բօլիթիգա մեմուրլարը, ժէնէրալ գօնսօլօսլար վէ գոնսօլօսլար վէ տախիլը մեմալիքտէն կէլէն մեմուրինը հիւքիւմէթ վէ էշրաֆ վէ միւթէպէրանը մեմլէքէթ իշիրաք իթմիշլէր տը։

Պիհիմյէ իտարէի հիւքիւմէթ հէյէթլէրի՝ եանի տուլունը ուզմիրիէ իտարէսի, բօսթա, թէլէկրաֆ, կէօմրիւք, մաթպուաթ, միրի խասթախանէլէրի, հիւքիւմէթ մեքթէպլէրի, սըհհիյէ մեհլիսի, շըմէնտֆէր, Իսքէնտէրիյէ մուհաֆըզլըղը, էվլաքը Խրտիվիէ, լիման վէ ֆէնէրլէր վէ վագֆ իտարէ հէյէթլէրի՝ պաշլարընտա քէնտի բէհլիլերի օլաբղը հալտէ վագթը մուայյէնտէ սըրա իլէ Խրտիվ հաղրէթլէրինին հուզուրընան միւրուր իտէրէք բէսմը թէպրիքի իլա էյլեմիշլէր տը։ Պէլէտիյէ հէյէթլէրի՝ միւճթէմիյէն գապուլ օլընմըշլար տը։

Պատէհու Մըսըր իշղալ օրտուսը գօմանտանը ժէնէրալ Ուալքէրս բէֆագաթընտա էրքանը հարպ հէյէթի վէ Ինկիլիզ օրտուսը իւմէրա վէ զապթանը պուլունտրը հալտէ, Իսքէնտէրիյէ ասաքիրը մուհաֆըզասը գօմանտան վէ զապթանը, Ինկիլիզ գարագոլ սէֆիլնէսինին գոմանտանը Սըր Զարլս Պէրէսֆօրտ, պահրիյէ զապթանը, Եվրօբալը վէ Եէրլի մեմուրինը ատիյէ, պիր խալը պանքէր վէ Թիճճարլար վէ Եէրլի վէ էճնէպի միւթէպէրանը հուզուրը Խրտիվիյէ գապուլ օլունմըշլար տը։

Միւթէաքրպէն սէբալը Խրտիվի մեմուրինը միլքիյէ վէ ասքէրիյէսի վէ Մահմուտ Ալի վէ Մահմուտ Նամ սէֆիանը Խրտիվիյէնին իւմէրա վէ զապթանը տախի գապուլ օլընարագ, բէսմը թէպրիքէ խիթամ վէրիլմիշ տը։

Մախտումը բրէնս Ապպաս պէյ հազրէթլէրի՝ Խրտիվ հազրէթլէրինին եանընտա պուլընբզ, հուզուրա գապուլ օլընան զէվաթ՝ Խրտիվ հազրէթլէրինէ արզը թէպրիքեաթ իթմիրտէն սոնրա բրէնսը միւշարէյէ հէ տախի պէյանը իխլաս վէ ուպուտիյէթ էյլէմէքտէ պուլընմըշլար տը։

Սէբալը Խրտիվի թէչրիֆաթ նազրը Զիւլֆիգար բաշա՝ մերասիմը իհթիրամիյէի պիլիֆա, Դաղի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրիլէ էճնէպի բօլիթիգա մեմուրլարը վէ բիճալը Մըսըրիյէի, վէ թէչրիֆաթ պաշ մեմուրը Զէքի բաշա տախի բէֆագաթընտա պազը մեմուրինը թէչրիֆաթիյէ պուլընտրը հալտէ տիկէը զէվաբը գապուլ իթմիշէր տը։

Խրտիվ թէվֆիգ բաշա հաղրէթլէրի՝ եէվմը մեգիւր միւնասէպէթիլէ պիր խալը թէպրիք թէլէկրաֆլարը ալոզ էյլեմիշ տը։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՆԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԸՆԷ

—

Սըրպ գրալը Ալէքսանտրը Ռուսիայա սէյահաթը՝ ալաֆը. յուլիս 22տէ վուգու պուլաճագ տը։ Իշպուս սէյահաթտա գրալը միւշարէյէյհին բէֆագաթընտա հէյէթը նիյապէթ բէսիսի Մ. Բիսմարիչ իւէ բէսիսը վիւբէյա Մ. Բաշիչ, սէրա նազրը միրալա Եանգովիչ վէ իքի սէր եավէրը հարպ պուլընճագ տը։ Գրալ Ալէքսանտրը Զար իլէ միւլագաթը նէրէտէ վուգու պուլաճաղը հէնուզ մալում տէյիլ իսէ տէ, Մոսգուտա վուգուա կէլէճէյի զանն օլընրյօր։

Գրալ Միլան՝ Ալսբրիատա վագը Գարլսպատա ազիմէթ իթմիշ վէ օրատա մախտումը գրալ Ալէքսանտրը վիւբուտինէ ինթիզար էդիմէքտէ պուլընմըշ տը։

Գրալիցա Նաթալինին՝ եազ մեվսիմինի թէյզեսի բրէնսէս Մարուչինին նէզտինտէ իմրար իտուպ, սոն պահարտա բրէնսէս Կիգա իլէ պերապէր Ֆրանսանըն ճէնուպ թարաֆլարընա ագիմէթ իտէճէյի Ռուգրէտէն եազըլըյօր։

Աֆրիգատա էսբր թիճարէթինին մէնի իչէն Պրիքսէլ գոնֆերանը թարաֆընտան թանզիմ օլընան մուգավէլէնամէյի Մաճառիսթան Մէճլիսը մեպուսանը տախի թասդիգ էդիմիշ տը։ Ֆրանսատան մաատա, գոնֆերանտա մուրախաս պուլընտրըան հիւքիւմէթլէրին քանֆիֆէսի՝ մուգավէլէնամէյի մեգիւրը թասդիգ էյլեմիշլէր տը։

Բուսիա հիւքիւմէթինին Պէլկրատ սէֆիրի Մ. Բէրսիանի՝ մեմուրիյէթինէն ինֆիսալ իտէրէք եէրինէ Իսքէնտէրիյէ Ռուս ժէնէրալ գոնսուլսը Մ. Գոնտէ թաին գելընմըշլար։

Եվվելկի կիւնքի թարիխլէ Բէթէսպուրկտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, 100իւ 97յէ չէգաբլմագ իւզրէ 100տէ 4 ֆայզի 21 միլեոն բուպլիւք տախիլի պիր իսթիգրազ ագտընը միւթէգամին պիր էմրը իմբէրաթօրի սաարը օլմըշ տը։ Պու իսթիգրազն թահվիլաթը եագընտա բիտացայա չէգաբլըճագտը։

Սըրպ հիւքիւմէթի՝ Սգուբչինանն գարարը մուճիպինճէ սըրֆ ումուրը ասքէրիյէյէ սարֆ օլընմագ իւզրէ Պէրլինտէ պիր թիճարէթ պանգասընտան 100իւ 74 ֆիյաթըյա վէ 100տէ 4 ֆայզի օլաբագ 10 միլեոն ֆր. լըգ պիր իսթիգրազ ագտ էյլեմիշ տիր։

Բրուսիանըն Վէսթֆալի էյալէթինտէ վագը Սիէկէն չէհրինտէն Բէ.Ընէ Զայնանկա եազըլտըրընա կէօրէ, ախիրէն չէհրը մեզգիւրտ պէօյիւք ֆրուն սահիպլէրինտէն միւրէքքէպ թէչէքքիւլ իտէն պիր ճէմիյէթտէ Մագօ նամընտա պիր միւհենտիս՝ բրէնս Պիզմարգ իչին իտարէի ագտահ իտուպ, բրէնսը միւշարէյէյհէ պիր թէլէկրաֆ քէչիտինի թէքլիֆ իթմիշ իսէ տէ, Արանպերկ հէյէթը նիյապէթի բէկիսի Մ. Մ. Վինչէր՝ այաղա գալգարագ, Մ. Մագոնը թէքլիֆի գապուլ օլունը իսէ քէնտիսի մեմուրիյէթինէ ազ իտիլէճէյինի պէյան իթմիշ օլմաղլա, մեգիւր թէլէկրաֆը քէչիտինտէն սարֆը նազար օլընմըշ տը։

Կէչէն բազար կիւնքի թարիխլէ Բարիզտէն Բէլգրէտ Լյոտա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Վէրսալտա Ֆրանսըզ հէյքէթբազը մեչհուրը հօտէն նամընա բէրզ իտիլէն հէյքէլին (արձան) բէսմը բիւյառը իճրա գըլընմըշ, վէ պու բեսմտէ Ֆրանսըզլարա պէրապէր պիր չօգ Բուսլար հազրը պուլընմըշ տը։

Մէգգիւր հէյքէլ՝ Բուսիա վէ Ֆրանսա պայրաղլարըյա թէգերին գելընարագ, մուզիգա՝ Բուսիա Զարընա մախտուս մարշը թէրէննիմ սաղ օլմուշ, վէ իրաատ իտիլէն նութգտա Զարըն պու հէյքէլին բեգզի իչիւն վերմիշ օլարը իանէտէն պահալա պէյանը թէչէքքիւրաթ իտիլմիշ տիր։

Ավսթրիա հիւքիւմէթի՝ Բէչթա իլէ Վիէննա արասընտա էլէթրիք գուվվէթիլէ իշլեր պիր չըմէնտֆէր խաթթը թէմտիտինէ գարար վերմիշ օլուպ, մեգիւր չըմէնտֆէրի ինչայա բէք չօգ թալիպլեր զուհուր իթմիշ իսէ տէ, հիւքիւմէթ՝ քէնտի սէսարիֆիյլէ ինչասընը գարարլաշտըրմըշ տը։

Իթալիատա վագը Գալիտիի չէհրինտէն կէչէն ճումատա կիւնքի թարիխլէ Եվրօբատան կաղէթալարընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, 30 քիշիտէն միւբէքքէպ պիր հայտուտ չէթէսի՝ ախիրէն Պէլէվի գարիլէսինի պասսարագ քեամիլէն սոյմըշ վէ քէօղիւլերտէն պիր խալըսընը աղըր վէ խաֆիֆ սուրէթտէ եարալամըշ տը։

ՍԸՀՀԻԹՁ

—

ԹԷՆՊԻՀԱԹԸ ՍԸՀՀԻԹՁ ԼԻԻԶՈՒՄԸ

Արալըգտա պիր պուլաշըգ խասթալըգլար զուհուրինտէն խէպֆ օլունտրգճա, կաղէթալար՝ պիր չօգ վէսայի սըհհիյէտէ պուլընբրլար։ Կաղէթա օգումագլա մէշղուլ օլանլար իւզերինտէ վէսայի մեգիւրէնին պէգքի հիւսնիւ թէէսիրի կէօրիւլէպիլին։ Եա կաղէթալարըն նէշը օլունամատրը եէրլերտէ վէսայի մեգիւրէտէն պիր հիւսնիւ թէէսիր իւմիտ օլունապիլի՞ր մի։

Պու սէնէ տախի Հալեպ թարաֆլարընտա գօլերատան թէք թիւգուուաթ կէօրիւլերէք հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ թէտապիրը մէնիյէ միւսարաաթ պուլրըլմըշ տը։ Անճագ պու միւնասէպէթլէ ճերեյանէյէն մուխապերաթը բէսմիյէտ իչէն չու ճիհէթի նազարը տիգգաթը աճիզանէմիզի ճէլպ իթմիշ տիր քի, Ֆօգ։ Մալեզեան էֆ. վէ Ֆօգ. Գօրբատօ կիպի աթբպպաի սըհհիյէմիզ՝ հալեպ ճիհէթինտէ խասթալրդ զուհուր իտէն քէօղերտէքի խասթէկեան իւզերինտէ իճրասընա կիրիշտիքլերի թէադիգաթ վէ թէթէպիւաթը թբպպիւէ էնասընտա 20 գատաբ խասթէկեանընն եալընըզ Զաֆնտէ 3իւնտէ գօլերալը զանն իթտիրեճէք ալեամէթլէր պուլապիմիշէր, վէ տիկերլերինտէ իսէ հիւմմաի խապիսէ (ֆիէվր մալէն) վէ պախուսուս կիւնէշ կէշմէսի ալեամէթլէրի միշահեմէ էյլեմիշէր տիր։ Հալ պու քի, պու խասթալըգլար տախի գօլերա տէրեճէֆինտէ միւհիգ չէյլեր տիր։

Ֆահա զիրատէ շալանը տիգգաթ օլան խուսուսաթտան տը քի, պու կիպի խասթալըգլար՝ օրալարճա տախի իւլ վուգու օլուպ, գօլերա իլլեթը միւհիշէսի պուլընմատրը զեմանլարտա տախի հեր սէնէ չու խասթալըգլարտան պիր չօգ թէլեֆաթ վուգուա կէլիր իմիշ իսէ տէ, մեյտանտա գօլերա իսմի պուլուն մատրը ճիհէթլէ, մեմուրինը սըհհիյէնին վէ հիւքիւմէթը մահալլիյէնին նազարը տիգգաթ վէ էհէմմիյէթինի ճէլպ էյլեյէմէզ իսիր։

Գօլերա՝ պիր պուլաշըգ իլլեթ տիր քի, էն զիյատէ մահալը սաիրէտէն սիրալէթ վէ միւրուտտի իհֆիզ մալաթընտան խէպֆ օլունը։ Հէյէ պիր եէրտէ պիր քէրբէ բէյտա օլարագ սոնրա միգրօպլար պըրագարագ հավալարը սոուգ կիթտիկի զեմանլարտա էսբր հայաթ կէօքէրմէյէն վէ եումուրթա հալինտէ գալան իչպու միգրօպլար՝ սըճագ մեմսիմլէրին հիւլուլիլէ ճանլանտուտ չէթէսի՝ ախիրէն Պէլէվի գարիլէսինի պասսարագ քեամիլէն սոյմըշ վէ քէօղիւլերտէն պիր խալըսընը աղըր վէ խաֆիֆ սուրէթտէ եարալամըշ տը։

ՍԸՀՀԻԹՁ

—

ԹԷՆՊԻՀԱԹԸ ՍԸՀՀԻԹՁ ԼԻԻԶՈՒՄԸ

Արալըգտա պիր պուլաշըգ խասթալըգլար զուհուրինտէն խէպֆ օլունտրգճա, կաղէթալար՝ պիր չօգ վէսայի սըհհիյէտէ պուլընբրլար։ Կաղէթա օգումագլա մէշղուլ օլանլար իւզերինտէ վէսայի մեգիւրէնին պէգքի հիւսնիւ թէէսիրի կէօրիւլէպիլին։ Եա կաղէթալարըն նէշը օլունամատրը եէրլերտէ վէսայի մեգիւրէտէն պիր հիւսնիւ թէէսիր իւմիտ օլունապիլի՞ր մի։

Պու սէնէ տախի Հալեպ թարաֆլարընտա գօլերատան թէք թիւգուուաթ կէօրիւլերէք հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ թէտապիրը մէնիյէ միւսարաաթ պուլրըլմըշ տը։ Անճագ պու միւնասէպէթլէ ճերեյանէյէն մուխապերաթը բէսմիյէտ իչէն չու ճիհէթի նազարը տիգգաթ աճիզանէմիզի ճէլպ իթմիշ տիր քի, Ֆօգ։ Մալեզեան էֆ. վէ Ֆօգ. Գօրբատօ կիպի աթբպպաի սըհհիյէմիզ՝ հալեպ ճիհէթինտէ խասթալրդ զուհուր իտէն քէօղերտէքի խասթէկեան իւզերինտէ իճրասընա կիրիշտիքլերի թէադիգաթ վէ թէթէպիւաթը թբպպիւէ էնասընտա 20 գատաբ խասթէկեանընն եալընըզ Զաֆնտէ 3իւնտէ գօլերալը զանն իթտիրեճէք ալեամէթլէր պուլապիմիշէր, վէ տիկերլերինտէ իսէ հիւմմաի խապիսէ (ֆիէվր մալէն) վէ պախուսուս կիւնէշ կէշմէսի ալեամէթլէրի միշահեմէ էյլեմիշէր տիր։ Հալ պու քի, պու խասթալըգլար տախի գօլերա տէրեճէֆինտէ միւհիգ չէյլեր տիր։

Ֆահա զիրատէ շալանը տիգգաթ օլան խուսուսաթտան տը քի, պու կիպի խասթալըգլար՝ օրալարճա տախի իւլ վուգու օլուպ, գօլերա իլլեթը միւհիշէսի պուլընմատրը զեմանլարտա տախի հեր սէնէ չու խասթալըգլարտան պիր չօգ թէլեֆաթ վուգուա կէլիր իմիշ իսէ տէ, մեյտանտա գօլերա իսմի պուլուն մատրը ճիհէթլէ, մեմուրինը սըհհիյէնին վէ հիւքիւմէթը մահալլիյէնին նազարը տիգգաթ վէ էհէմմիյէթինի ճէլպ էյլեյէմէզ իսիր։

Գօլերա՝ պիր պուլաշըգ իլլեթ տիր քի, էն զիյատէ մահալը սաիրէտէն սիրալէթ վէ միւրուտտի իհֆիզ մալաթընտան խէպֆ օլունը։ Հէյէ պիր եէրտէ պիր քէրբէ բէյտա օլարագ սոնրա միգրօպլար պըրագարագ հավալարը սոուգ կիթտիկի զեմանլարտա էսբր հայաթ կէօքէրմէյէն վէ եումուրթա հալինտէ գալան իչպու միգրօպլար՝ սըճագ մեմսիմլէրին հիւլուլիլէ ճանլանտուտ չէթէսի՝ ախիրէն Պէլէվի գարիլէսինի պասսարագ քեամիլէն սոյմըշ վէ քէօղիւլերտէն պիր խալըսընը աղըր վէ խաֆիֆ սուրէթտէ եարալամըշ տը։

Պու սէնէ տախի Հալեպ թարաֆլարընտա գօլերատան թէք թիւգուուաթ կէօրիւլերէք հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ թէտապիրը մէնիյէ միւսարաաթ պուլրըլմըշ տը։ Անճագ պու միւնասէպէթլէ ճերեյանէյէն մուխապերաթը բէսմիյէտ իչէն չու ճիհէթի նազարը տիգգաթ աճիզանէմիզի ճէլպ իթմիշ տիր քի, Ֆօգ։ Մալեզեան էֆ. վէ Ֆօգ. Գօրբատօ կիպի աթբպպաի սըհհիյէմիզ՝ հալեպ ճիհէթինտէ խասթալրդ զուհուր իտէն քէօղերտէքի խասթէկեան իւզերինտէ իճրասընա կիրիշտիքլերի թէադիգաթ վէ թէթէպիւաթը թբպպիւէ էնասընտա 20 գատաբ խասթէկեանընն եալընըզ Զաֆնտէ 3իւնտէ գօլերալը զանն իթտիրեճէք ալեամէթլէր պուլապիմիշէր, վէ տիկերլերինտէ իսէ հիւմմաի խապիսէ (ֆիէվր մալէն) վէ պախուսուս կիւնէշ կէշմէսի ալեամէթլէրի միշահեմէ էյլեմիշէր տիր։ Հալ պու քի, պու խասթալըգլար տախի գօլերա տէրեճէֆինտէ միւհիգ չէյլեր տիր։

Թէզալիք էհալինին եէյլեճէք ճիհէթի եալընըզ էքսէյլ միւնհասրը գալարը հալտէ պիլէ ֆ գատաբ մուզիրրը սըհհէթ օլմալաճաղը տէր։ քեաբ իքէն, եա խամ վէ եաքօտ վագթը կէչմիշ մեմլէ վէ սէպզէվաթ եէնիլէրէք իիալը սըհհէթ իտիլմիկի կէօրիւլիյօր։ Պու պապտէքի բէրհիզքեարլըգ տախի ումուրը միւշքիլտէն տէյիլ տիր։

Հէյէ էլպիսե ճիհէթինէ պազը թարաֆլար էհալիսինին պաշլարընա եիւքլեթիքլերի եուն՝ հէմ պահալը վէ հէմ տէ մուզիրրը սըհհէթ օլուպ, պունլար իչիւն կիւնէշ թէէսիրինէ տահա կիւզել մուգավէմէթ իտէպիլեճէք պիրբիր սերբաշ իթթիխազը էլպէթթէ տահա էհվէն տիր։

Լաքին իչին էն կիւճ ճիհէթի՝ իշպու գավարտը Ֆրանսայի քէօղիւ էհալիյէ անլաթագիլմէքտէ տիր։ Պու իսէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան էմրու թէնպիհ եօլու իխթարաթա իհթիյաճ կէօսթէրիր։ Պու եօլտա իսթէպիլեճէք թէչէպպիւս՝ հիչ պիր թարաֆրն սըզելթրսընը վէ չիքեայէթինի ճէլպ իտէմէյիկ, եալընըզ ուլանընդ պուլունանլարին մեմուրինի մեմուրիյէթինի պիլէ իսթիզամ էյլեր։

Պու եօլտաքի վէզաիֆ վէ հիմմաթը միւհիմմէ՝ հէր մեմուրինը միլքիյէմիզին տիրալէթ վէ բէվիլէթլերինէ ախտ չէյլեր օլուպ, կաղէթալարը իխթարաթընան եալընըզանլերին ալըմալարը՝ հուսուլը մաթլեպի թէէմինէ քեաֆի տիր։

ՄԱՑՄՈՒՆԼԱՐԸՆ ԼԻՍԱՆԸ

Պիր չօգ հայվանաթըն քէնտիլերինէ մախսուս պիր լիսանլա իֆատաեէ մեբամ վէ հըսսիյաթ էյլեմիքլերի մալիւմ տիր։ Բէլպլեր, ամբար, գօյունլար, գըրլանկըճլար, գազլար, գարընճալար իլէ արբլարը՝ պազը իշարէթ վէ հարէքեաթը մախսուսէ իլէ պիսպիսիթիւն էֆքեարլարընը տէյիլ իսէ տէ, տէհզիթ վէ մեմնունիյէթ կիպի պազը հըսսիյաթ վէ թէէսիրաթը մանէվիյէ կէօսթէրտիքլերի՝ հէր կիւն միշահէտէ օլունմագտա տը։

Իլը հայվանաթ (կենդանաբանութիւն) էրպապընտան մուալիմ Մ. Կարներ՝ մայմունլարընը լիսանլարընա տաիր Նիս Բէլէ նամ բիսալէի մեմգուրէտէ մալիւմաթը միհիմմէ վէ զարիպէյի հավի պիր մեգալէ նէյր էյլեմիշ օլմագլա, խիլասաթէն թերճէմէսի զիյրտէ նագլ ու տերճ օլունընը։

Գունատ 7 սէնէ եվվել Մ. Կարներ՝ Ամերիգատա Սինսինաթի չէհ-

ՁԵՎԱՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ՁԵՎԱՃԷ

ՄԻԻԵԼԼԻՏԻ

ԷՄԻԼ ԲԻՇՈՒՐԻ

ՄԻԻԹԷՐԺԻՄԻ

ՑԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄՆԱՆ

«Եաբամագ իսթէտիկիմ չէյի պիր մէքթուպտա սանա խզահ իթմէքլիկիմ գաապիլ օլմայրպ, տիկէր թարաֆտան տախի պէհէմէհալ սէնին մուավէնէթինէ միհրաճ օլտըղընտան, միմքին օլտըղը մէրթէպէ չարուգ պուրայա եանընա կէլմէլիսին։ Թէսավվուր իթտիկիմ թէրթիպլի սանա սէօյլէճէճէյիմ, թէրթիպը մէգգիւրը մէգգէլի իճրայէ գօյմագ իչիւն արամզատա պիր դարար վերիրիզ։ Թէքրար տէրիմ, տօսթըմ, պանա սէնին մուավէնէթին լազըմ տը, սէնսիզ պիր չէյ եարամամ։

«Սէնին սօն մէքթուպընա նաղարէն, զաննըմ Թրուատան միֆարէդաթ իտէպիլիրսին, ղիրա արթըգ օրատա գալաճագ պիր իշին եօգ տը։

«Կէլ, ազիզիմ, կէլ, սէնի պէքլէյօրըմ։

«Մատամ տը Գարմէյլ պիր չէյ սէօյլէմէտիկինէ էյի եարմըշսըն։ Սիւքիւթ «իթմէնտէ տէվամ էթ։ Պու վագտահ մուէլլիմէյի մէրզումէյէ պէյան իտէճէք «վագթ հէնուզ կէլմէմիշ տիր։

«Եագընտա կէօրիչէլիմ։

«Ցօսթը գատիմին։ Իքի էլլէրինի սըգար։»

Մ. տը Գարմէյլ՝ պու մուֆասսալ մէքթուպը օգուտըգտան սոնրա տիւրիւպ ճէպինէ գօյտու։ . . . կէօզլէրինտէ պիր բարըլթը հասըլ օլմուշ իտի։

Արման՝ քէնտի քէնտիյէ։— Ահապա սէվինէյիմ մի։ Խայր, հէնուզ վագթը տէյիլ տիր։— տէտի, պաշընը իքի էլլէրինին արասընա ալտը վէ տէրին տիւչիւնճէյէ տալտը։

Պիր աղ սոնղրա գալգըպ պրունընընն ալթընտան մըրըլտանարագ,

—Մատամ քի պէնի չաղըրըյօր, էլլէթէ պանա լիւզումը վար։ Եարընն հարէքէթ իտէճէյիմ։— տէտի վէ կիտիպ էլլէնի պուլարագ։

—Սէրիան Կրընօպլըյա կիթմէյէ մէճպուրըմ։

Էլլէն։— Լաքին զանն իտիյօր իտիմ քի հէր չէյ օլմուշ պիթմիշ տիր։

Արման։— Եվվէթ, ֆապրիգանընն բարասը վերիլմիշ պիթմիշ տիր։ Լաքին հէնուզ իչ եէրլերի պէօյիւթիլճէք վէ եէնիտէն պազը եէրլեր ինչա ու իլավէ օլընաճագ տը։

Էլլէն։— Տիմէք եարընն հարէքէթ իտէճէքսին, էօյլէ՞ մի։

Արման։— Եվվէթ, սապաղ սաաթ օն պիրտէ սիւրաթ գաթարըյլա կիտէճէյիմ։

Էլլէն։— Զօգ կէճիքէճէ՞քսինին։

Արման։— Տէօրթ պէշ կիւն գալաճաղըմ։

Էլլէն։— Զէյատէ գալմայաճաղսըն, տէյի՞ մի։

Էրթէսի կիւնիւ սաաթ տօգուզտա Մ. տը Գարմէյլ մատամ Լինգօլնտան մէքթուպ ալտը։ Զարֆընը իւզերինտէ Ճէյլսընը վալիտէսինին եազըսընը թանըյարագ, եէնի պիր Ֆէլաքէթ վուգուզ չիւպհէսինի մէպնի պիթիւն վիճուտըյլա թիթրէտի վէ կէօզլէրի գարարտը։

11

ԹԷՍԷԼԼԻՊԱԽԾ ՍԷՕԶԼԷՐ

Գու սըրտտա մէյտանըն իւզերինտէ Մ. տը Գարմէյլին օտասընընն աչըգ բէնճիրէլերի էօնիւնտէ պիր կաղէթա սաթընընը՝

«Բարիզտէ կէճէլէյին տիկէր պիր թէպրրուզը չէգավէթքէարանէ։ Շան-գէլիզ մատտէսի։ Մատամ Գատօրընն գաթիլի Ժիւլ Բէրնիւիզէնին թէվֆիֆ։» տէյու պաղըրտը։

Իբլիք Ֆապրիգաթօրը եէնիտէն թիթրէտի վէ զանն իտէրսին գալպինէ պիր պուչագ սաբլանտը։

Մատամ Գատօրընն՝ գօճասը թարաֆընտան պօղուլարագ թէլէֆ իտիլտիկինի կաղէթալարտա օգումզը իտի։ լաքին չիմտի մատամ Լինգօլնան մէքթուպընը էլինտէ թութտըզը վէ եէնի պիր Ֆէլաքէթ վուգուզընտան չիւպհէ ինի պիր գուրպան իտիյօր։ Ճիւզի «պիր իւմիտ ըզընը կէօզլերիմէ տօղրու բարլար բարլամագ պիր տէ նակէհան քէշ «տէր ու մէէյուսլիքէթ կիրտապը միւզիմինէ տիւչտիւմ։ Ուզրաչտը, վար գուվվէ«թիմի սարֆ իթտիմ, արթըգ թագաթը գալմատը, էզիլտիմ, մահվ օլտում։

րինին հայվանաթ պաղչէսինտէ 12 ատէտ քիւչիւք մայմունլարը՝ ճի-վարլարընտա պուլանան գորմբզը պրունլը վէ քէլդ գաֆալը պիր մայ-մունտան զիյատէսիլէ գօրդարգլա-ըընը կէօրմիշ տիր։

Գիւչիւք մայմունլար՝ գաֆէսին պիր քէօշէսինէ չէքիլեպ քէօրէք պայլը մայմունըն թավը ու հարէքէ-թինի քէմալը տրգդաթլա թէկթիշ իթմէքտէ վէ կէօրտիւքլերինի եա-նընտաքի գաֆէստէ պուլանան ար-գատաչլարընա թէպլիդ էլէմէքտէ իտիլէր։ Գօմշու մայմունլարըն վա-գը օլան թէպլիդաթա իտնատ իթ-տիքլերի տրգդաթ վէ իթինա վէ վէրիլէն խապէրլէրտէն քէնտիլերին-ճէ հասրլ օլան թէէսիր վէ թէէսի-րատը վագրանը նագլ ու ըզհարը իչիւն գուլանտրգլարը սէօյլեր՝ հայ-վանմէր մէգքիւրէ արասընտա պիր լիսանը զահիրի մէվճուտ օլտրըընա տէլիր քեաֆի ատտ օլընմրշ տրը։ Գու թարիխատն իթիպարէն մուալ-լիմ Մ. Կարնէր՝ լիսանը մէգքիւրը թէդրիդ վէ մուալէնէյէ վէ գավա-իտը էսասիէսինէ քէսպը վուգուֆ, վէ պու լիսանը սէօլէյէպիլմէք ի-չիւն սարքը դալրէթ իթմէյէ գա-ըար վէրմիշ տիր։

Ծագաթ էվվել էմրտէ սէսլերի թէֆրիդ ու թարին իթմէք վէ մա-նալարընը անլամագ վէ էլհասրլ մէգ-քիւր սէսլերի թէբրար իտեպիլմէք իչիւն խաթրտա թուրմագ լազըմ կէլիր իտի։ Մ. Կարնէր՝ պու մագ-սէտէ վասրլ օլմագ իչիւն խալը չա-ըրմրշ իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլա-մմրշ, վէ նիհայէթ մայմունլարըն սէսլերինի զապթ վէ մուալէնէ իտէ-պիլմէք իչիւն ֆոնօկրաֆ ալեաթրը իսթիալէ գարար վէրմիշ տիր։

Մուալլիմը մումաիլեյէ՝ Ուաչինկ-թըն հայվանաթ պաղչէսինտէ վաղ իթարիկի պիր ֆոնօկրաֆ մաքինասը սալէսինտէ մայմունլարըն լիսանը-րընա պաղը գաթի թէէրիւպէլեր իսթիհսալ իտեպիլմիշ տիր։

Գիրի երքէք վէ տիկերի ատչի օլ-մագ իւզրէ խալը վագթ պիր գա-ֆէս իչինտէ պուլունտրբլան իքի մայմուն՝ եէքտիկերինտէն պիթթէֆ-ըիդ ալրը ալրը գաֆէսլերէ վաղ օ-լընմրշլար տրը։

Գիր մայմունըն մէսէրրէթ վէ եա տէչէթ կիպի հրսսիպաթրը իղհար իտէն սէսլեր՝ ֆոնօկրաֆ մաքինա-սը յա զապթ օլընտրգտան սօնրա, մէգքիւր մաքինա օ պիր գաֆէստէ պուլունան արգատաչրնրն եանընա կէօթիւրիկպ իչլեթտիրբիւր իտի։ Մուալլիմ Կարնէր պու սուրէթլէ իճրա իթարիկի թէճարիզը ատիսէ-տէն սօնրա մայմուն լիսանրնրն պիր չօգ գավահտինի թահսիլ, վէ մայ-մուն աղզընտան չըգան պիր չօգ քէ-լիմլէրին մանալարընա քէսպը մա-լիմաթ, վէ նիհայէթ մէգքիւր քէ-լիմլէրտէն պագրլարընը թէբէլլիմ մուվաֆֆագ օլմուշ տրը։

Գիր կիւն Մ. Կարնէր՝ թահսիլ իթտիկի իլմին մայմունլարնէգտինտէ հասրլ իտէէկի թէէսիրի անլամագ իթթէմիշ տիր։

Մուալլիմը մումաիլեյէին իֆատէ-սինէ նազարէն, մայմունլար քէնտի լիսանլարընտա սէօյլէնէն քելիմէլերի իչիթտիքլերինտէ ֆէվգէլատ իզհա-ըը մէսէրրէթ իթմիշլեր տիր։ Մու-ալլիմին էն էվվել էօրէնէպիտիկի քելիմէ՝ «սիւտ»ու թարիֆ իտեր կի-պի կէօրիւնմրշ իսէ տէ, քելիմէի մէգքիւրէնին «սու»յը տախի թա-րիֆ էլլէտիկի, վէ քեաֆֆէի մէգրու-պաթրն իչպու քելիմէ իլէ թարիֆ իտիլտիկինի պիթթէհրիպէ անլա-մրշ ալրը։ «Եէլեէքէ» քելիմէսի տա-խի ումումի օլուպ, հէր եէնէն չէյ իչիւն այրը քելիմէ մէվճուտ տէյիլ տիր։ Յնճի քելիմէ «էլ»ի թարիֆ իթմէքտէ տիր։

Մուալլիմ Մ. Կարնէր՝ քելիմաթը մէգքիւրէյի նագլ էյլէտիկի կիպի սուրէթը թէքէլլիւմ վէ թէլաֆ-ֆուզընը տախի կէօթէրմիշ տիր։ Մ. Կարնէրին էօրէնտիկի քելիմէէր ի-չինտէ պիր քելիմէ վարտրը քի, թէ-քէլլիւմ օլընտրգտա մայմունլարը զիյատէսիլէ գօրգուրթմագտա տրը։ Մուալլիմը մումաիլեյէ իչպու քելի-մէնին մանաի հագիգիսինի էլան թարին իտեմէմիշ իսէ տէ, «էօլիւմ թէէլիքէսինէ» տէլիլ օլտրըընը զանն էլլէմէքտէ տիր։

Մ. Կարնէր՝ պու քելիմէյի էն էվ-վել քէնտի նէզտինտէ պուլունան պիր քիւչիւք մայմունա սէօյլէտիկինտէ, պիչարէ հայվան գօրգուսընտան թիթրէմէյէ պայլամրշ տրը։ Ֆէր-տասը կիւնիւ տախի մայմունա չէ-քէրլամէլէր վէրսէքտէ իքէն պու քէ-լիմէյի թէբրար էյլէտիրտէ, հայվան-ճրղազ գօրգուսընտան պիր աղաճըն թա էն եիւքսէք տալրնա գաչմրշ տրը։

Մուալլիմ՝ մէգքիւր քէլիմէյի պիր տահա թէբրար էյլէտիքտէ, պիչա-ըէ հայվանճրղազ գօրգուսընտան ֆէ-նա պիր սուրէթտէ թիթրէմէյէ պայլամրշ, վէ ալաղը էնմէքտէն գաթիէն իմթինա էյլէմիշ տիր։ Օ վագթտան պէրու, օ մայմուն՝ մուա-ալլիմի կէօրտիւքճէ ֆիրար իտեր իմիշ։

Գիր գաչ ալ միւրուրինտէն սօնրա Մ. Կարնէր՝ մայմուն հագդընտա մուամէլէի միւլայէմէթքեարանէ իճ-բասրլա, պունրն էմմիէթսիզլիկինի պիր տէրէճէյէ գատտար իղալէյէ մուվաֆֆագ օլմուշ իսէ տէ, մայ-մուն օ վագթտան պէրու մուալլիմին էլինտէն հիչ պիր շէյ ալմամրշ վէ իլթիֆաթլարընա հէվալէի սէմ էյ-լէմէմիշ տիր։

Մուալլիմ Կարնէր՝ պիր ազ վա-գրթտան պէրու պաչգա պիր մայ-մունա թէճրիպէսինէ տէվամ իթ-մէքտէ իսէ տէ, հայվանը տարրլիմ-մագ իչիւն քելիմէի միւտհիշէյի սէօյլէմէքտէն իճթինապ էյլէմէքտէ տիր։ Մուալլիմ Կարնէր՝ իչպու թէճ-բիւպելերտէն միւլահազաթը վագը-ալր իսթիսալ էյլէմիշ տիր։

Մայմունլարըն լիսանը պաչլըճա 8 վէ եա 9 սէսլերտէն իպարէթ իսէ տէ, մէգքիւր սէսլեր 30 վէ եա 35 միլթենէվվի սէսլերէ միւնդասէմ տիր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԷՐԶՐՈՒՄ

Շէհրը մէդքիւր մուխպիրիմիզտէնյու-նիս 8 թարիխլէ ալտրըմըզ պիր մէք-թուպ տրը։

Արէ-նէլ՝ էրզրում մէրքեասալրը մէսէլէսինտէն պահս իթտիրտէ, Վան Գատր։ Փոխանորդը Դեր։ Տ։ Ցով սէփ Մ։ վարդապետ Այվազեանը էրզրումա վիւրուտինտէ, ըէյինէ միւրաճաաթ վէ իճրաի պէճալիչ օլընանաղընը տախի էրզրումլլար-րա թավսիյէ էյլէմիշ իտի։ Հագի-գաթէն ըուհանի մուսիալէյհ վիւ-ըուտինտէ հէր թարաֆտա հիւսնիւ թէվէճճիւհլէ գապուլ օլընմրշ, վէ քէնտիսի տախի թէճրիպէքեար վէ տիրայէթլի պիր զաթ պուլընմրշ օլ-մաղլա, էրզրումլլարա նէ՝ ըէյ վեր-տիկենին Արէ-նէլ իչիւն հասրլ էյլէ-տիկի մէրագը տէֆի իչիւն, Դեր։ Այվազեան հայր Սուրբը՝ Դեր։ Դէ-ուոդ Սրբազան եազտրը պիր մէք-թուպտան ֆրգրաթը աթիէյի էլ-տէ իտուպ թագտիմ իտէրիմ։

«Տեսի զձեզ, Սրբազան Տէր, սր-չափ կը խաբուի մարդ իլրոյ դատե-լով։ խելացի են իմ հարենակիցք (Այվազեան հայր Սուրբ էրզրումը տրը) և գիտեն լաւ ընտրութիւն ը-նել։ բաղձալի է որ բազմաթիւ լի-նին ձեզ նմաններ։ սով մեծ կայ լուսաւորեալ, ուսեալ և փորձառու հովիւներու։»

* * *

Բաղաքական ժողովատն էվվելճէ իքի ագա իսթիֆա էյլէմիշ, վէ պի-ըիսի Տէրսաատէթտէ պուլընտրը կիպի, ժողովն Ատենապետի հիւ-քիւմէթ տավա վէքիլի համամճեան Յակոբ էֆ։ տախի իւչ այ միւտտէթ մէէզունիւէթլէ եարընքի կիւն մա-ֆամիլեա Սթանպօլա միւթթէհիի ազիմէթ օլմաղլա, տիւնքի կիւն Գաւառ։ Ընդհ։ ժողով պիլճթիա, էվվելճէ իսթիֆա իտէն իքի ագա եէրինէ իսթինաֆ ազասընտան վէ տիրայէթ ու ֆէլճանէթ ասհապն-տան Խարճեան Դանիել էֆ։ իլէ Դալթանճեան Մկրտիչ էֆ։ յի ագա ինթիխապ էյլէմիշ տիր։ Քէզալիք պիր գաչ սէնէյէր լարգը վէճհէյէ իճ-բաի մէմուրիյէթ իտէն Տէր Մելքի սեդեկեան Յովհաննէս էֆ։ տախի Ընդհ։ ժողով Ատենապետ նասգ օլունմրշ տրը։

ՏՕԳԹՕՐ
ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ
Թեոդիկ խոսրով
Գէշն, սըրթ իլիկի վէ ուսմամ սինիր խասթալըգդարընա միւպ-թէլա օլան խասթալարը տօգթօ-ը մամարիյէհ հէր կիւն էյլէն-տէն սօնրա Գէյողլունտա Գէչքեար սօգաղընտա 9 նումէրօյը խանէ-սինէ գապուլ իտեր։

ԱՂՋԿԱՆ ՄԸ ՍԻՐՏԸ

Տէրտի զրմընտա էրզրումտան մաթ-պասմըզա կէօնտէրիմիշ տիր։

Համեստուհի

Հեղինակուհի «Աղջկան մը Սիրտը» վեպին։ ի Կ։ Գալիս,

Ազնուհի Ալիս,

Իւր տեսակի մէջ առաջին։— Աղ-ջիկ մը Սէրը խորին հետաքրքրու-թեամբ, շլացած, զմայլած կարդա-ցի, սիրահարուելով այն բարձր ձիր-քին ու տաղանդին՝ որով պիտի փա-ռաւորուի մեր վիպական գրական-ութիւնն։

Ինչո՞ւ երբեմն, Օրիո՛րդ, ինչո՞ւ ապստամբում է զգացումը կամքի և անջրպետող հանգամանքի դէմ... ինչո՞ւ անծանօթութիւն, հեռաւո-րութիւն չեն կարող մարել այն ազ-նիւ կրից ուժգին թափը, փչրելնորա արծուի թեւերը՝ որով յանդգնում է թեւակոխել, սաւառնիլ, ոլանալ դէպի մռայլ անծանօթը, դէպի բարձր սթնոլորդը արհամարհելով ծոմն ու ցամաք՝ գնալ դէպ ի նա, որի նմանիքն են իւր սիրելիներ ու բարեկամներ։

Այո՛, անծանօթ եմ Ձեզ, սակայն պիտի ընդունիք իբր գեղարուես-տի սիրողից իմ մի քանի թոթովան-քը, պիտի ընդունիք անկեղծ, ան-շահախնդիր համակրութեանս հա-ւատտին, որ փորձուիմ մատուցանել Ձեր վսեմ հանճարին։

Դո՛ւք, ազնուասուն Օրիո՛րդ, Ձեր վէպը գրել էք արդեօք կեանքի դա-ուն փորձո՞վ, արդեօք երևակայ-ութեամբ, արդեօք պատկերո՞վ, եթէ ոչ Ձեր...սիրտը զետեղելով անբաղդ Բոռոնէ թափանցիկ հոգ-ւոյն և սիրանուշ անձին մէջ։ արտօս-ալոյծ տողեցիք այդ հոյակերտ, որ ...աւա՜ղ, շատ անգամ գրողի բը-նապատկերն ու ոգին է կրում։

Այնչափ համակրանօք կարդացի՝ որ չկարողացայ մի որոշ թերութիւն նշմարել։-Դուք կեանքի, իրական դպրոցին էք պատկանում։ Օրիո՛րդ, մանրակրկիտ քննելով կանացի բիւ-րեղեայ հոգին, ճոխ, բարձր, վսեմ գրչով ուրուագծում էք Բոռոնը, ի-րական տիպարը հարստահարուած հայ-կնոջ, չքնաղ տիպարը զարգա-ցած կնոջ։

Ի՜նչ վսեմ ոլորներով, ի՜նչպիսի բարձր խորհրդածութիւններով ներ-կայում էք Ձեր Աղջի՜ն մեկամաղձոտ Սէրը որ ոգի բոլոր և կեանք է պար-գեւում ընթերցողին, ուր անթերի, յղկուած, սահուն ոճ, տրամաբանու-թիւն, փիլիսոփայութիւն հոգերա-նական և բարոյական բոլոր օրէնքով, ծարում են իրենց սգաւոր ծալքե-րի մէջ ապերջանիկ Բուրուլը, Ձեր չունչն ու սիրտը մահարձան կանգ-նելով նորա լքուած գերեզմանին վերեւ։ Թերեւս այլապէս խորհող-ների համար իմաստակութիւն հա-մարուի, սակայն՝ մի յուսահատիք, Օրիո՛րդ, այդ է Ձեր միակ փառաց պսակը, գովելի յատկութիւնն, ո-րից զրկուած է սեռդ։

Երանի՜ ամէն հայ-աղջիկ Բուրուլ լինէր, ճանաչէր իւր կոչումն ու սիրտը, սրբագրէր ինքզինք Ձեր Բու-բուլով Դառնիկների սիրամերժ դրը կերը չը գլորելու....

Մինթ Դառնիկնե՞ր են ամէն այր մարդիկ, Ձեր վեպից ծնում է այս հոգեմաղ հարցը։ Մինթ ծխի կալ-լակէ այր մարդու սէրը, հա-մեստասուն օրիորդ, ո՞չ ապաքէն շատ անգամ այր մարդը ողջակէզ է մատուցանում իւր անձը պաշտած կնոջ ոտների տակ։ ո՞չ ապաքէն Ռո-մէոյի պէս պատրաստ էր իւր սրտի կրակը մարել Շէքսպիր սիրած աղջ-կան ոտքին տակ։ Եթէ ոգին կինն է՝ շարժող զօրութիւնն էլ այրն է, բայց ոչ Դառնիկի պէս արծաթասէր սիրադրուժ։ այս այսպէս չէ՞....։ Այս չէ՞ Ձեր գործին թերութիւնը։ օրիո՛րդ, այս չէ՞ որ բուռն կրիւք փաստաբանելով պաշտպանում էք Ձեր սեռի դատը, որ պատիւ է բե-րում Ձեզ, որովհետեւ՝ նա կը լուծ-ուի վէպի բոլոր լսանցքների մէջ, կը լուծուի արական սեռի թերու-թեանց յորձանքի մէջ....։

Ձեւ կարծում թէ ամէն այր մարդ կարող է իւր մի անգամ արդեամբ սիրած ընքուշ էակը լքանելով մահուան դատապարտել։ ո՜հ, դա է ամենամեծ բարբարոսութիւնը։ Ձեր Դառնիկը մի վատ կնամոլ է ե-ղել, ոչ թէ խղճահար, դատարար-բակուած մարդ, որ դժբաղդաբար հանդիպել է պաշտաման արժանի Բուրուլին։

Մինչդեռ անձամբ, ի մտոյ ճա-նաչում եմ մի քանի երիտասարդ զո-հեր, որ լսելով մի օրիորդի սէրը դէպի ինք, մին՝ առանց վարանման, իւր ճակատը հպում է նորա ճակ-ատին եղբայրակցելով իւր սրտի ծաւա-լը։—Մինթ կարո՞ղէի սպանել խեղճ աղջիկը,—ասում է ինձ։ Իսկ Ձեզ գրողը անցեալի սուսերով երջան-կացնում է աստիճանով, դատարա-կութեամբ իրմէն շատ վար, նիւ-թապէս անապահով մի անծանօթ օրիորդ և նրանից օժիտ ետանում պաշտող սիրա։ Սոքա փաստերն են թէ այր մարդը Դառնիկ չէ....։ Նա մեր նախատիպն է։

Վերջապէս՝ ամէն տեսակ գովեստ արժանի է Ձեր վեպը, ինչպէս եւ հանրութեան ծանօթ ազնիւ խմբագիրն ձեւեւոեէ Շ-ուէյէ օրագրի, որ աւելի ազգային վեպեր է հրատարակում՝ քան ծիրատ, մեզ ան-յարմար Եւրոպական բոհեմներ։

Ապրեցէք, Օրիորդ, ապրեցէք երկար տարիներ, ապրեցէք ու տուէք հայ-վիպական աշխարհին «Աղջկան Սրտին» յաջորդներ, չնոր-հեցէք Ձեր գրագէտ եղբարներին փափուկ սեռի կենդանագիրը, որի արհեստը պահուած է կարծես մի-միայն Աստուծոյ։

Խրախուսեցէք Ձեր հայ-քոյրերը Ձեզ պէս համարձակ ասպարէզ ի-նելու, ձեզ պէս կուսական անու-շաբոյր պատկառով, բանասաեղծա-կան հմայքներով լի արբեցուցիչ ըմ-պելին, սիրոյ բաժակը, այր մարդուն կարկառելու, Ձեզ պէս ցոց տալու վճիռ հոգի, խորին հմտութիւն, բարձր հանճար, որին երկրպագում է այր մարդու նոյն իսկ վէս սիրան ու կամքը միշտ անկեղծ....։

Խորին յարգանօք
Վ-ոյ Գ։ Մ-ոյան

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Զորս տարիներէ ի վեր մահացու վէրքէ մը տառապելով, ի չգոյէ նիւթական չկրցայ ճարտար բժշկի մը դիմելով հիւանդութեան ա-ռաջքն առնուլ, ուստի բաղում օ-րերը չարունակելով այս ցաւալի կացութիւն, տակաւ վիճակս ծան-րացաւ, որով սոսկալի տանջանաց մատնուեցայ։ Այսպէս մի կողմէ ցաւ, հեծութիւն և միւս կողմանէ աղքատութիւն բոլորովին կաչկան-դեցին զիս, և հասուցին թշուա-ռութեան այն կէտն՝ ուր կընկնի մարդ, կը կորուսանէ իւր յոյս և կրգահավիժի անդնդոց մէջ։ Սակայն Աստուած որ գիտէ հնձոց ու քա-ղոց ժամանակը՝ չուզեց կորնցու-նել զիս, առաքեց իւր բարի հրեշ-տակը՝ Տօքթ։ Միսքճեան Ստեփան էֆէնտին՝ ազատել այս տանջանքէն։ Սա մեծ մարդասիրութեամբ ամէն ջանք ի գործ դրաւ անուսալի կար-ծուած հիւանդութիւն մը բուժելու համար, ամբողջ երեք ամիսներ, երկու օրը մի անգամ եւնելով բու-րի մը գագաթն՝ ուր կը բնակէինք, ձրիապէս դարմանեց զիս և կիսա-վին մեռեալ մարմնս կենդանացուց իւր արհեստին ճարտարութեամբ։ Ցիրաւի մեծ գործ է այս, վասն զի քաղաքեալ տուն մը կը վերականգ-նէր և մեռած մարմնոյ մէջ հոգի մը կը զետեղէր, ազնիւ և փափուկ սրտի տէր անձ մը միայն կարող է այսպիսի ծառայութիւններ մա-տուցանել իւր նմանեաց։ Արդ չու-ենալով այլ ինչ՝ յաւէտ երախտա-պարտութիւնս կամ երկար կեանք կը մաղթեմ յիշեալ ազնիւ բժշկին։

Եր-ոնդ Նշանեան

1891 յունիս 14
ի Մէջագիւղ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մամուրէթ իւլ Ազիզ վիլայէթի մէրքէզ (Խարբուրտ) նահպլիկի՝ հէք-քեարի նահիպ սապրդ ֆագ։ Մաա-ըուֆ էֆ։յէ,

Գուստ սանճաղընտա Եաֆա գա-զասը նահպլիկի՝ Պանարբա նահպ սապրդ ֆագ։ Մուսթաֆա Նուրի էֆ։յէ,

Էարինէ վիլայէթինտէ Աթի չէլեպի գազասը նահպլիկի՝ Եազօվա նահ-պի Ահմէտ Բիւշրի էֆ։յէ,

Թրապիզոն վիլայէթինտէ Քիրաս-սոն գազասը նահպլիկի՝ մէքթէպը նիւվվապտան մուխրէճ Խալիլ Ֆեվ-զի էֆ։յէ թէվճիհ պուրբրմրշ տրը։

(27)

ԿՆՈՋ ՄԱՏ ԿԱՑ

(CHERCHEZ LA FEMME)

ՀԵՂԻՆԱԿ
ԱՐԹԻՒՐ ԱՐՆՕԼՏ

ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ
Տ։ Ա։

—Հոս կասկածի տեղի չկայ, պարոն հարցաքննիչ դատաւոր,—պատաս-խանեց Գ։ Բրիմպօրները յամրաբար,—և երեք օրէ ի վեր ձեր ըսած թեւ-լը կորոնեմ...

—Մինթ չգտա՞ք։

—Ոչ։ Թէեւ բան մը գտայ։

—Ի՞նչ գտաք։

—Գիտի ըսեմ զայն ձեզ, բայց կարդաւ յառաջ երթանք։

Ոստիկանութեան պաշտօնեային միտքը ամփոփեց, Գ։ տը լա Վիլնու ալ կողմնակի անպիսի դիրք մ՚առաւ որով աւելի լաւ կրնար դիտել իւր խօսակիցը։

—Նախապէս,—յարեց Բրիմպօրները,—փորձեցի գտնել Գ։ Մառիօթի հետքը և իւր անձնաւորութիւնը լաւ մը ճանչնալ։

—Յաջողեցա՞ք։

—Ոչ, այս կողմանէ բոլորովին անյաջող եղայ։

—Իրա՞ւ կըսէք։

—Այո՛, ճիշդ այսպէս է։

—Կարասեաց վաճառականը գտա՞ք։

—Այո, գտայ։ նախ և առաջ անոր գացի։

—Վերջը՞։

—Վերջը, կարասեաց վաճառականը լաւ մը յիշեց որ երեք ամիսի մը չափ առաջ Գ։ Մառիօթ անունով մէկը իրեն գացեր, փոքր կարասի մը գներ, կանխիկ վճարեր, և կարասիին յանձնուելիք տեղը ղրուցեր է։ Բայց ամէնը այսչափ է։

«Վաճառականը առաջ այն պարոնը ամենեւին տեսած չէ եղեր։

«Ետքն ալ երբէք չէ տեսեր։

«Նորա ուրկէ գալը և ինչ ընելը չգիտեր, հետեւաբար օգտակար տե-ղեկութիւն մը չկրցաւ տալ մեզ։

—Դէմքին և կերպարանքին վրա՞ ալ տեղեկութիւն մը չտուաւ։

—Այս մասին տուած բաւական բացորոշ տեղեկութիւնը՝ ամեն կեր-պով կը համապատասխանէ դառնապանին և նորա կնոջ տուած տեղե-կութեանը։

—Ամենը այսչա՞փ է։

—Ոչ։ Աւելին ըրի,—շարունակեց ոստիկանը,—գտայ այն զանազան վաճառականներն որոցմէ գնուած էին սենեակը զարդարող միւս առար-կաներն...

—Ե՞տքը։

—Ետքը ի՞նչ պիտի ըլլայ, ամեն տեղ մի և նոյն պատասխանը առի։ նոյն դէմքով և նոյն կերպարանքով պարոն մը եկեր, և իւր հասցէն տուեր է այսպէս։

«Գ։ Մ-ոյ-ի, ի-ն-կ ռ-ի- 17, է-ը-ը Ն-ի-ր-Տ-ա-գ-ե-Վ-է-ր-ա-ա։»

«Կանխիկ ալ կը վճարէ եղեր։

«Բայց ասկէ անդին ամեն բան անծանօթ, բոլորովին անծանօթ։

—Վա՛յ չար սատանայ,—մրմռաց Գ։ տը լա Վիլնու։—Ես ասանկ բան ամենեւին չեմ տեսեր։

—Սակայն իրողութիւն մը ստուգած եմ։ այն է թէ՝ մէկ քանի ա-ռարկաներ, գլխաւորապէս ճերմակեղէն և անոյշ հոտեր թափորակ կինը գնած էր։

—Հա՛,—ըրաւ դատաւորը ականջը անկելով։

—Այո՛, բայց այս իրողութիւն դաղանիքը երեւան չհանեց։

«Այս տիկինը,—վասն զի տիկին մ՚է, կանոնաւոր կին մ՚է, կամ այն-պէս կերեւայ,—Գ։ Մառիօթի պէս կը վարուի եղեր։ Ո՛ր խանութները որ ղինքը ճանչցող չկայ հոն կերթայ, ապրանք կընտրէ, կը զատէ, ստակը կը վճարէ, մեղ ծանօթ եղող անունն ու հասցէն կուտայ, և ետեւը ա-ռանց հետք մը ձգելու ամպի մը պէս անհետանալի կըլլայ եղեր։

—Միչտ այն կի՞նն է որուն վրայ խնդիր եղած է։

—Միչտ մի և նոյն կինն է։ միջահասակ, դիմագծերը նուրբ և կանո-նաւոր, աչերն ու մազերը սեւ, դէմքը դեղեցիկ, շնորհալի, կերպերը վեհ ու նշանաւոր։

—Միով բանիւ մեզ ծանօթ թուխ կինն։

—Թուխ կինն, այո, պարոն հարցաքննիչ դատաւոր։

«Այն ժամանակ Նօթր-Տամ-տէ-Վիդթուառ թաղն ու փողոցը տակն ու վրայ ըրի գիտնալու համար թէ մէկը զանոնք դիտա՞ծ էր, թէ էրիկ մարդն ըլլայ, թէ կինը։

«Ոչ ոք կը ճանչնար զանոնք։

«Արդէն իմ միտքէս ալ այսպէս կանցնէր։ Միայն թէ նոցա միչտ զատ զատ, միչտ կառքով գալը գրեթէ լաւ մը ստուգեցի։

—Կառքո՞վ ըսիք։ ապա ուրեմն մարդ կրնար տեղեկանալ...

—Աւա՛ղ, ոչ։ երկուքն ալ կ՚զգուշանան եղեր դրան առջեւ իջնալէ։ Մօտակայ փողոցի մը մէջ մերթ հոս, մերթ հոն կառքը կը կեցնեն և ճամբուն մնացորդ մասը հետիոտն կերթան եղեր։

«Գիտցած եղիք որ նոքա իրենց նախազգուշական միջոցները լաւ կեր-պով ձեռք առած են եղեր։

—Ասկէ զատ սա կը հասկցուի թէ ինքզինքնին ծածկելու մեծ շահ ունէին։ Արդ կեղրակացնեմ թէ տիկինը ամուսնացեալ ըլլալուն, գործը ամուսնական վրիժառութեան մը վրայ է։

—Մինչեւ ցայժմ երեւան եկած պարագաներէն այնպէս կը հասկցուի։

(Շ-ա-ա-կեւ)

ՏՈՒԲՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԼԻ ՕՍՄԱՆԻՑԼ

Դեվլեթ Խոբէնդոյ կէլէն է.

1831 դեկտ. 3/20 գարարնամէի Հիւմայունէնքն ցնցմի մատուցմանն ցնցմի Ֆրգրասը ահգեանգնա, վատէլերի հիւլունինէն թիթլարէն 6 սէնէ զարքնտա պէտէլերի ալագ իտիլէլէն պիտճիւմէ գուբօնլար հիւբմտն սագթի օլաճագլար տրը։

Պինէնալէյհ 1835 սեպտ. 1/13 վէ 1836 մարտ 1/13 թարիխլերինտէ վատէլերի հիւլուլ թիմիշ օլորզը հալտէ 1891 սեպտ 1/13 վէ 1892 մարտ. 1/13է գատար պէտէլերի ալագ իտիլմէմիշ օլան պիշիմիւմէ գուբօնլարդն Տուլունը Ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսինէ գալաճագլարը թահվիլաթը Օսմանիյէ համիլերի-նէ իլան ու իլթար օլընընը։

Տէրսաատէթ 11 մարտ 1891

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՈՒՍԷ

Իլան.

Իչպու 307 սէնէսի չէհրը հազիրանընդն 24իւնճի բազար երթէսի կիւնինտէն իթիպարէն էհալիին թէէմինը իսթիրահաթը իչիւն եալրնը բազար երթէսի կիւնէրի սապահլարդն 12 սաաթ 30 տագիգատա Պէօյուք Աա իսթէլեսինտէն պիր վարօր հարէքէթլէ, էէյպէլիյէ ուղրայարագ քէօբրիւյէ կէլէճէք տիր։

19 հազիրան 307

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ԳՈՐՍԱԿԸ

Լօնտրա 2 յուլիս

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	96-06
Օսմ. էհսամը աչըլտը	18-50
» » գաբանտը	18-50
» » Սէրի Ա	43-¼
» » » Գ	23-⅞
» » » Ս	18-½
Օշիմանի 1871	095-¾
Օսմանլը Գանդասը	12 ¾
Բուսիա իսթիգրազը	103-¼
Մրսրը տուլ. մուքթահրաէ	96-⅝
» իսթիկրազը	101-⅞
Ցարբա Սանիյէ Մրսրը	96-½
Գուլիար իսթիգրազը	103-
Գուլիար իսթիգրազը	-
Դամանիօ Բարիզ 3 այ վատէ	28-45.

Բարիզ 2 յուլիս

Ֆրանս. էհս. 3 % ֆր.	95.03
» » 4½ %	105-75
Եէնի Օսմ. էհսամը աչըլտը	18.63
» » » գաբանտը	18.70
Մէյդանէ	
Սէրի Գ.	23 30
» Ս.	18.70
Բուսմէլի լիմէնդֆէրի	71-25
Օսմանլը Ըլիթիսի էհսամը	351 37½
» Գանդասը	586 25
Էրբէտի Լիոնէ	800-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1267-50
Գօնթուար տ'Էսգոմպ	578-75
Միւմէյիզ ագաիսնը	2775-
Իթալիա էհսամը	93 71½
Մրսրը Ֆոնտ. մուքթահրաէ	487 50
Բ. օրիէ Թիւրքի	419 37½
Եունան 5 % 1879	435-
Գուսլիօ 3 այ վատէ	25-25

Վիէննա 2 յուլիս

Լոնտրա իւզէրինէ գա'զիօ	117-85
Բուսմէլի լիմէնդֆէրի ֆի.	34-10
Օսմանլը Ըլիթի ագսիսնը	165-50

ԳԱԼԱԹԱ ԳՈՐՍԱԿԸ

Էհս. ուսմ. տիւն ազ. գաբ.	20-09
» » » էն եիւքսէք	20-10
» » » էն ազաղ	20-08
Գու սոպահ աչըլտը գ. ք.	20-10
Թավիլաթը Օսմանիյէ	79-03
» » » էն եիւքսէք	79-10
» » » էն ազաղ	79-
» » » աչըլտը գ.ք	79-10
Սէքի Ա.	43-10
» Գ.	23-20
» Գ.	20-10
Բուսմէլի լիմէնդֆէրի	71-25
Ագչէ Ֆարգի	7-
Բէյօր Ղըլ.	-
Հէվալէսէդ »	17-½

ԳԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	8-37
Սթամբոլ գանդասը	5 32
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-38
Ըլժի ագսիսնը	15-1
Թրամվայ	5-90

ԱԳՋԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԲԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրչ.տան	Ղրչ. Բ
Գէյալ մէջիտիյէ Ֆարգը	107-37
Մէթալիք »	101-
Գէչլիք »	102-30
Ալթընըզ »	103-10
Ինկիլիզ լիրասը	109 30
Ֆրանսզ ալթունը	37-02
Բոլ	39-15
Գրէմկոյ ալթունը	51-10
Գարբոն գայմէսի	3-12

ԹԱՍԻՐԵՑ ՔԵԱՂԷՏԸ

20) լիր քեղրը	-
50) » »	19 20
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	19 20
1000 0)»	-

ԳԱՄԳԻՕ

Լոնտրա	108-⅜
Բարիզ 3 այ վատէլի	25-27½

ԷԳՕՆՕՄԻ ԷՆԹԷՐՆԱՍԻՕՆԱԼ

Պիր վազիֆան պէրու էհալիմիզին ազ պիր բարա իլէ չօգ գազանմագ արզուսըյլա բարալար ֆէյտա խէրէք բիյանգօ պիլէմէլերի իչիրսը իլէ բէք չօգ միհէզարրուր օլորզլարը մաթթէսսիֆ կէօրիւլմէսինէ պլնանէն, ահվալը նամէզրուէի մէզքիւրէնին միմքին մէրթէպէ տէֆի իլէ գալտէլի միսթահսէնէի թասարրուֆիյէլէ բիայէթէն թէէմինը իսթիգալլէրինէ խըզմէթ իթմէք իչիւն Ֆրանսա տէվլէթինին թահթը հըմայէսինտէ թէչեքքիւլ իտուա, մէրքէզը իտարէսի Բարիզտէ Մօնթ Մարթր սոգաղնտա 123 նումէրօտա վազը, վէ պիր չիպսէսի տախի պու քէրրէ Տէրսաատէթ ճէլպինէ մուվաֆֆազ օլտուղմմ մէզքիւր գումբանեանդն մագսէտը ասլինի՝ գաթան զարար միհեթմիլ օլմամագ չարթը իլէ մահ պէ մահ ճիւզիյաթ գասիլինտէն եանի 6 ղրչ.տան, իլա նիհայէ ֆէտաքեարլեգ իտէն զէվաթա՝ իսթէնիլէն մզգարտ վէ միւտտէթլէ սէրմայէ վէ ճէհէզ թէտարիք իթմէք իչիւն իչպու գումբանեանդն թիճարթինտէն հէր իքի իւչ վէ տէօրթ այտա պիր քէրրէ հիսսէսինդէ թէզիյաթա տախիլ օլաճագ տրը։ Համիլինէ վերիլէն բօլիցալարտա մուհարրեր պէտէլէր՝ թահթը թէէսինէ ալընմըշ օլտուղընտան, պու պայտէ զիյատէ ժալիմաթ ալագ վէ Տէրսաատէթ միւլգագթը իլէ թարալարա մէզքիւր լիրքէթին ահէնթէսի օլմագ արզու իտէն զէվաթ՝ ղուրութը միւգթազիյէէ ահեահ օլագ իւզրէ Տէրսաատէթտէ Պաղչէ-Դարուսընտա Եօրկիստիս խանընտա Ն։ 1 մաղազատա իչպու լիրքէթին միւտրը խուսուսիսի պուլընան Բ. Շէհերլեան Լիթնէյէ միրաճաաթ իթմէլերի թավսիյէ օլունընը։

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 52)

Ալթընճը նիզամիյէ ֆըրգասընդն մէվգրինտէ պուլընաճագ ճէնուտը ճէնապը Միւլիւքանէ մուայլենաթը իչիւն մէվգրի մինագասատա պուլընան երզագդն պուրաճա իթասընա թալիպ օլանլարընն՝ թարիխը իլանատն իթիպարէն պիր հաֆթայա գատաբ մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլընընը։

3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 53)

Մանասթրրտա պուլընան վէ իրճապրնա կէօրէ պուլընտրրլաճագ օլան հարվանաթը էմրիրէնէն 307 սէնէսի թէմուզը իպթիտասընտան ի թիպարէն պիր սէնէլիք իտարէլերի իչիւն մահալինէ մէվգրի մինագասայա վագ օլընան սուան իլէ կիլահտան, սամանդն պիր գըյէթ ճէտիտ՝ պէչ,ֆվէ կիլահդն օն պէչ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իչպու 307 սէնէսի թէմուզընդն 8ինճի կիւնիւ գարարը վէ 15ինճի կիւնիւ իհայէի գաթիլէսի իճրա օլընաճաղընտան, պուլուճա իթասընա թալիպ օլանլարընն՝ մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթ Ուումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլընընը։

3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն.

(Նումէրօ 56)

Մէքթէպը թըպպիյէի Շահանէ իտատիյէսի չակիրտանը իչիւն իսալ իթտիրիլեճէք պէչ եիւզ էլլի պիր թագըմ էլպիսէնին իւճրէթը իսալի-յէսի էլլի պէչ ղրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, հազիրանդն եերմի տէօրտիւնճի կիւնինէ գատար միւնագասասընդն իճրասըյլա մէզքիւր կիւնտէ գաբարը գաթիսի վէրիլեճէկինտէն, իմալընա վէ երթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլինէ թալիպ օլանլարընն՝ մագամ ճէլիր Սէրասքերի Լէվազիմաթը Ուումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլընընը։

3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 57)

Սէլանիք ֆըրգասընտա պուլընան հայվանաթա իչ եիւզ եէտի սէնէսի զարֆընտա միզթեզա էշեան մուլթապիյի իթայա թալիպ օլանլարընն՝ պիր հաֆթայա գատաբ մագամը ճէլիր Սէրասքերի Լէվազիմաթը Ուումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլընընը։

3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 58)

Ճէնապը Միւլիւքանէ մուայլենաթը իչիւն միպայէտ օլրնաճաղը եվվէլճէ իլան գրլընան լահմըն գարարը գաթիսինէն իթասը հազիրանդն երմի տէօրտիւնճի բազար երթէսի կիւնինէ թալիզ գըլընարզընտան վէ երթէսի սալը կիւնիւ տախի թէգարբրուբ իտէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապալ իտիլեճէկինտէն, իթայա թալիպ օլանլարընն մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլընընը։

3—1

ՇԷՀՐ ԵՄԱՆԷԹԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Արնավուտ քէօիւնտէ ագընտը պլրունընտան իլէրուտէ քեանն թոլս քէսերէ գատաբ սահիլեն գօրգուլզ ինչա օլընմագ իւզրէ իմալի մուզարրեր օլան եիւզ եէթմիշ ատէտ տէօքմէ տէմիրտէն պապա իլէ, իչ եիւզ գրդ մէթրօ եուվարլագ տէօյմէ տէմիր գօրգուլզ չուպուղընն վէ պէհէրի ալթմըշար գըյէլիք տէօյմէ տէմիրտէն ալթը ատտտ բալամար խագ-ագարընն պէհէր ամիդ գըյէսի պիր ղրշ. ն սէքիզ բարատա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իչպու հազիրանդն երմի տէօրտիւնճի բազար երթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլեճէկինտէն, թէնզիլիլէ իթասընա թալիպ օլանլարընն միմթէպերի քէֆիլլէրիլէ պէրաբպէր Շէհր եմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընընը։

20 հազիրան 307

Պօյաճը խանընտա մուգիմ թաճիր Մ. Գ. Սաղրրեան պիրատէրլերին բըրթէսթօ թարիխի օլան 8 գիլգատէ 308 թարիխնէն իթիպարէն իֆլասընա վէ մէսալիհը իֆլասիէսինին նէգարէթի վէ բուլէթ վէ թէսվիլէսի զըմմընտա թիճարէթ մահքէմէսի-նա մուավինի Եանդօէֆ-ին միւմ գօմիսէր վէ տավա վէքիլլերինտէն Վռամշապուհ էֆ-ենին մուվագգաթ սինաք թարիխնէ վէ միւֆլիսը մէրգումսն մաղապարընն թէմհիրիլլէ պէրաբպէր, խանէսինտէ քէնտիսինէ վէ ֆամիլեասընա էլդեմ օլան էշեանընն թէֆրիգլիլէ քէտիլերինէ պու պայտէ իճրա մէմուրը թարաֆընտան թանդիմ օլընաճագ տէֆթերին սէպթ ու թահրիրինտէն ասնրա իմզա իթտիրիլերէք թէսլիմի վէ պաղը գալան էշեասընդն պիր օտայա վազըյլա թէմհիրինէ վէ պու պապտէքի գարարրն մուվագգաթն իճրասընա մահքեմէի Թիճարէթը Պահրիկեանէն գարար վէրիլմիկի իլան օլընընը։

Ժիւժ Գօսիսէր

Ֆի 20 հազիրան սէնէ 307

Միսթեվեֆա Շիւքրի էֆ. վէրէսէսինն Աիչէ հանրմ զիմմէթինտէ գըսմէթը ասքերի մահքեմէսինտէն վերիլեն 5 մուհարրեմ սէնէ 302 թարիխլի պիր գրթա իտանէ հէօճ ճէթի մուճրպինճէ ալաճաղը օլան մեպալիզը մայիմէնին թէէմինը իսթիֆասը զըմմընտա մետեռունէի մումայիլյհանը էօհտէսինտէ օլուպ մերհուն վէ ֆիւրսխթը մահքիմ պուլընան Սիմպալտա Խթապ գաբուսը տախիլինտէ Սարը Թիմուրխան մահալլէսինտէ Գրպլէ չէվմէսի ճատտէսինտէ վագը 6 նումէրօ իլէ մուրագդամ մուգատտէմա տուխանը կէտիկի վէ էլեեվմ թախմինէն 20 զըրաբ աթիգ արսանը՝ իչպու թարիխը իլանտն իթիպարէն ֆիւրուխթընա թէչէպպիւս օլուճաղընտան, թալիպ օլանլարը՝ բէյ սիւրմէք վէ պուտնան տահա զիյատ մալիմաթ ալմագ իսթէյենլերին՝ միւտտեթը մէզքիւրէ խիթաբնան սանրա Տէրսաատէթ իլամաթը չէրիյէ Իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի տաիրէի մէզքիւրէտէն իլան օլընընը։

20 հազիրան 307

Եանէա վիլայէթի տախիլինտէ վագը գազալար աշարընն 307 սէնէսինէ մահսուսպէն միւզայէտ վէ իհալէսի իչիւն թարին օլընան միւտտեթլերին պէ յանը։

Էհմէդ Ֆէզ Վ ԱՎ-ն էս

Եանէա գազասը
Գօրտաս վէ Մաֆֆաս վէ ճէրզ օվիթ

Թէ նահիլէլերի	1	հազ.	15 թէմ.
Եանէա սանճաղը			
Զակօր նահիլէսի	1	»	20 »
Ֆիլաթ գազասը	1	»	20 »
Այտօնամթ »	15	5	15 թէմ.
Լէսզօվիդ »	1	թէմ.	20 »
Գոնիցա »	1	»	7 »
Էրկէրի սանճաղը			
Մէցօվա գազասը	1	հազ.	20 »
Էրկէրի »	16	»	10 »
Թէբէտէլէն »	16	»	10 »
Գօրօլէչ »	11	թէմ.	20 »
Բէրմէտէ »	26	հազ.	10 »
Գօկօն »	29	»	10 »
Տելվինէ »	13	թէմ.	31 »
Պէրաթ սանճաղը			
Պէրաթ գազասը	17	»	10 աղտս.
Ավլոնիա »	1	»	20 թէմ.
Էսգարապար »	20	»	31 »
Թիմուրճա »	10	»	20 »
Բրէվէզա սանճաղը			
Բրէվէզա գազասը	1	հազ.	30 հազ.
Ճէնէր նահիլէսի	11	թէմ.	31 թէմ.
Բայ գօլըյա սա.			
Հայր սաբրէ	1	հազ.	20 հազ.
Լաֆէ վէ օվա գօլու	1	»	20 »
Ճերնիք վէ Բէրվան.			
սէրայ գօլըսը	20	»	20 թէմ.

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ պուլընան գազալար աշարընն սէ. նէր մէզքիւրէյէ մահսուսպէն միւզայէտ վէ իհալիէլերի իչիւն թարին օլընան միւտտեթ՝ պալէտտէ կէօսթէրիլմիշ վէ իհալէթ միւտտեթլերի. նին հիւլուլինտէ զիքր օլընան գապա վէ նէվահի գուրբասընտան պէտէլ. թը հատտը լայրգը պուլանրարը ի. հալէի գաթիլէլերինն իճրասը մուգարբէր պուլընմշ իտուկինտէն, պունլարա բէյ սիւրմէք իսթէյէնլերին, վէ Սէլանիք վիլայէթի տախիլինտէ օլուպ միւզայէտ չէգգ. բրլտրզը վէ էվվէլճէ իլան իտիլէն Քէօբիւ գազասը աֆիյոն էօշրիւ. նին 2000 վէ Ավլոնա հիսարը գազասը աֆիյոն էօշրիւնին տախի 1225 ղրշ. տա գարարտատէլերի չէքիլէրէք հազիրանդն 23իւնճի կիւնիւ իհալէի գաթիլէլերի իճրա իտիլեճէկինտէն, պունլարա տա 100տէ 1տէն նօգատն օլմամագ իւզրէ զամմ իլէ թալիպ պուլընանլարընն՝ խիթամը միւտտեթ. տէն եվվէլ մահալլերինէ վէ եռխատ Մաիլիէ թաղինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Բուսսամաթ իտարէի ուումումիյէ. սինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի.

19 հազիրան 307

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՈՒՍԷ

1306 սէնէսի մահը հաղիրանդն 18ինճի բազար երթէսի կիւնինտէն էհթիպարէն իլանը ապէրէ գատաբ Մարմարա տախիլինտէ բօսֆոր խտէն իտարէի Մախուսպ վաբօրլարընն վագթը հարէքէթլերի.

ԻԶՄԻՏ ԹԱՐԻԳԻ

Ճումսա երթէսի սալը վէ բէնճէնպիհ կիւնլերի սապահլարը սասթ 2տէ Սիրքէճի իսքէլէսինէն պիր վարօր հարէքէթլէ եարլա, Տարբա, Գարամուսալ վէ Տէլիրմենտերէ. ի, Էրէբլի, Գազլէր, Գօնա, Սէքզան իսկելէլերինէ ուղրայարագ Իզմիտ ագիմէթ, վէ կրյամը մէզքիւրէտէ սասթը մէզքիւրտ Իզմիտտն պիր վարօր հարէքէթլէ սրրասրյա մէզքիւր իսկելէլերէ ուղրայարագ քէօբրիւյէ ավտէթ իտրը։

ՄՈՒՍԱՆԵԱ ԹԱՐԻԳԻ

Ճումա, բազար վէ սալը սապահլարը սասթ 3տէ Լիման սարէրէի բիչկեահնինաբի չամանտուրասան պիր վարօր հարէքէթլէ Բրեմէյէ ուղրայարագ Պանարրմայա կիտէր։ Տէրսաատէթէ ավտէթ կիւնլերի Ճ. երթէսի, սալը վէ բէնճէնպիհ տիր։

ԹԷՌԻՐՏԱՂ ԹԱՐԻԳԻ

Ճումսա երթէսի վէ սալը վէ բէնճ. կիւնլերի սասթ 2տէ Սիրքէճի իսքէլէսինէն պիր վարօր հարէքէթլէ Պիկատա, Սիլիվրի վէ Երէկլիյէ ուղրայրզ, Թէքիրտաղընա ապիմէթ իտէր, վէ բալար երթէսի, չարշընպիհ վէ ճումսա կիւնլերի սասթը մէզքիւրտ Թէքիրտաղընան հարէքէթլէ Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէր։

ԳԱՐԱՊԻԿԱ ԹԱՐԻԳԻ

Բազար երթէսի վէ բէնճէնպիհ ագշամ լարը սասթ 4ետ Սիրքէճի իսքէլէսինէն պիր վարօր հարէքէթլէ Թէքիրտաղկանօղ, Խորա, Միրէֆթէ, Շարբէօյ, Գարապիկա իսկելէլերինէ ուղրայարագ Երամկէ ագիմէթ, վէ չարշընպիհ վէ ճ. երթէսի սապահլարը Բուրսէտէ հարէքէթլէ Բարա-Լիման, Մարմարա, Փիւթալի, Միրէֆթէ, Խորա վէ Կանօղ իսկելէլերինէ ուղրայրզ թէքիրտաղընա վէ մնչայ. մէգքիւրտեգ տտիի գրյամ իլէ բէնճէնպիհ վէ բազար սապահլարը Տէրսաատէթէ ավտէթ իր տէր։

ՔԻՐԱԼԸԳ ՏԻՐԻՔԻԵԱՆ

Սամսթիա ճատտէսինտէ Ագարճա Զէչմէսի իթթիսալինտէ քեանն տէրունինտէ պիր օտա, պիր մաթպալա, պիր գուլ. վէ պիր ապտէսթիսէի միւշթէմիլ քեարկիր պիր տիւքքեան քիրայա վերիլեճէկինտէն, թալիպ օլանլարը մաթպամըզա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլընընը։

5—4

ԳՐՕՆՏՕՐՖՏԱ.

ԲՐԻՆՍԷՍ ՍԹԷՖԱՆԻ ՆԱՄ ՄԱՏԷՆ ՍՈՒԼԱՐԸ

Էֆմալըզ գուտրիթտէն հասըլ օլմա, վէ գանա սէրինլիք պախշ իտէն ալէմլիի մատն սուլարը պիլիսասա էսնաի թասատա խթիմալ օլունը։

Իչպու մատն սուլարը նէֆէս պորուլարբյա մյատ վէ մէսանէ խասթալըգլարընը տէֆ իտէր։

Արչիտուգ Բոտօլֆ հազրէթլերի պու պապտ պէրվէճէնը աթի չահատէթտ պուլընմըզ տրը։

«Իլնի Գրենոբլէ» ալա մատն սասը սոսիբմաղան հէր էտէ օլմաղ.»

Պու գումբանեա՝ Աւսթրիատա ԴԱՐԼՍԳԱՏ գուրպիտէ Գրենոբլէ սուլարընն սահիպը իմթիյազը տրը։ Տէրսաատէթտէ Սարտիյէ խանընտա 19 վէ 20 նումէրօլարտա Թիւրքիանդն Ումումի Ագանսը։

Պազլըճա էնգա թիճճարլարը, էնգախանէլեր, օթէլլեր վէ լոգանթալարտա տախի սաթըլըր։

ՏՕԳԹՕՐ ՎԱՅՍՄԱՆ

Ճիւմլէի սասպիէլերինտէ բասթաղզլըգ հասրլ օլտուղընա պինանէ սայմա մուզասրրզ պիր հալտէ պուլընան գէվմթ իլէ, ալէտտեվամ պաղ ալրրսրնտան վէ սինիր զասֆընտան վէ ուդգուսզլըգ սան վէ խէչեճանը գազատան մուզասրրզ օլանլար, վէ մնգուլլը (եանի միճճանա գրամէն նիւղալ իսապէթի վէ միւքասէմէ խուսուսընա տիւլրը միւշգիլմի օլմագ վէ նիւղալ իսապէթի իսենիլրտէ պէլլ էքսեր փուշանէ օլընան ֆիրզասը) կիպի էմիրագա տիւշա օլանլար, վէ միճճանալտրընտա բասթաղզլըգ հրտա իթթիքլերի վէ կեզլերի տեմոնտիրի վէ սայթարրրի ալթընտա թանանիգ հրտա էդիտիքլերի ճիէմէթլերինէ նիւղալ իսապէթինէ իսթիտատա կեօրնէրը Սթամպոլտա Գալաթա ճատտեսինտէ 5 նումէրօլը Գասսթարսիս, վէ Սաֆիտտա Սթիգանսէք, վէ Ալթինտաղ Գարարկէօզնօս էճզախանէլերի թարաֆընտան մեճճանեն կեմտերիլմէքտէ օլան բիսայէնի միւթասիլա էյլէմէլի տիրլեր։

Սինիր խասթալըգլարընա վէ նիւղալ միճեեալլիգ օլան պու բիսալէտ, էն հարիգ սթրպպանդն գապալ էյլէմիշ օլտրգլարը պիր սուրէթը թէտավի՝ ալգաշ իսիմիշ տիր։ Պու սուրէթը թէտավի սայէսինտէ իսթիհսալ օլունան մուվաֆֆագէյլաթը ազիմ՝ 1889 սէնէսինտէ Պէշիգաշդան կան շէհրինտէ թէրթիպ օլունան էքսպօզիսիօնա գարրնը թագտրը օլարագ կիսմիլ մնտալա իլէ մազհարը միւքեամֆամ օլմուշ տրը։

Ղայէթ գօլայ վէ բէք ազ մասրաֆ իսթիմյարընը միւնեատ օլան պու սուրէթը թէտավի՝ անմագ պիր սոյը վիւճուտան պազը մահալլերինէ միւրմէքտէն իսպարէթ օլուպ, բայանը հարէթի պիր տեբեճետ հիւնիւ թէէսիրի կեօրիւլը։

ՍԸՀՀԷԹ ԻՍԹԷՐՍԷՆԻԶ ԻԶԻՆԻԶ

ՄԱՅԻՍ ՄԻՑՏԷՎԻ ՎԷ ՄՈՒԳԱՎՎԻ

ՄԻԼԱՆ.—ՖԷԼԻԶԷ ԳԻՍԼԷՐԻ.—ՄԻԼԱՆ

ՍԷԼԶ ՎԷ ՍՕՏԱ ՍՈՒՑԸՆՏԱՆ ՄԷՇՐՈՒՊԱԹ

Մ. Պիլէրի,

Ֆէռռօ-Գինա նամ իլանքընզը սուրէթը միւքեմմէլտէ թէէրիւպէ իթթիմ վէ ապտ միւճուռա պիր ֆէնալզ վէ ատիրէ պուլընմասընը հալտէ գլյորս-ատէմիր կիպի միւխթէլիֆ գանսըզլըգ խասթալգլարընդն շիֆասէզլիր օլմասը իչիւն են պիրինճի պիր իլաճ օլասուղընը թասատիգ էշլէտիմ։ Պէնճէ պու թէրթիպ գէյրրզ խասթալուղընա, եսկիտը (գրոնիք) սընը զասֆընա վէ եռվան սրթմասպա բէք էյի վէ ֆայտէլի տիր։

Ֆէռռօ-Գինա՝ տիկը գիշիմտի թէրքիպտանդ զիյատ մէյտէլէ եաբամագա օլատուղընան, պու «էլիքսիր» իլաճընզը բէք ֆայտէ պիր շէյ օլուպ թէճճիհ վէ թէրվին օլընանագը շիւպհէսիզ տիր։

Նարբոլի տար իւլ Ֆիլանսընդա թէտավիսատ մուալիմի Իթալիա Մէդիսը պանը ազասընան

Մ. Սկիմօնա

Պու իլաճ՝ եէմէքտէն եվվէլ վէ եախսա վէբուռի ալընմագը վաջիբ իրիմէյի տիր։

Պաղլըճա էնգա տեբօզիթօսբրնտա վէ շամպէնիա տիւքքեանլարընտա Ֆիրուխթի օլունընը։

Թիւրքիա, Պուլկարիստան վէ Շարգ իչիւն ուումումի ատէնթէ վէ տեբօզիթօսը

Ալեքսան Թիւրճճարը

Մ. Վիգթոր Շնիւբ

ՊԼՕՑԻԻՔ ԷՇԵԱ ՎԷ ՄՕՊԻԼԱ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

ՊԷՏՕՂԼՈՒՆՏԱ ԳՈՒԼԷ ԳԱԲՈՒՍԸՆՏԱ Ն։ 657

JEAN PSALTY ԺԱՆ ԲՍԱԼԹԻ

1867 ՍԷՆԷՄԻՆՏԷ ԹԷԼՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ԹԻՃԱՐԷԹ ԷՎԻ.

Պէյօղլունտա Գասարիսթան սօգաղընտա ցնեը տաիրէի պէլէտիյէ գարչըսընտա

ՊԼՕՑԻԻՔ ՄԷՐԲԷԶ ՏԷԲՕԶԻԹՕՍԸ ՄԷԼԱՃՈՒՏ ՏԸՐ.

Շիիմգէլէր.

Գալաթատա Բէրչմալ բազարընտա Սաաթճը խանընը ալթընտա վէ Գուլէ Գաբուսընտա 659 նումէրօտա

Հէր նեվ վէ ճինս էվլօրա վէ ճերլի մամուլաթը օլարագ չէշիտ չէշիտ եէտա վէ մոդիլ, մէֆքուռչաթ իչիւն Եվամ ճինս ու չէշիտ գուսմաչլար վէ գոյբէհիտ, էլբէրանդն են ալէա ֆապրիգալարընտան սանատկարլար, պիալլար, (Խոբմ լիրատան 30 լիրայա գասար) գաբնօլալար պուլընը վէ են էհվէն ֆիյաթլա սատըրը։

Մեգգիւր ֆապրիգատա իմալաթ իչիւն հէր նեվ մաքինա, ալէաթ ու եաեվաթ մէվճուտ օլուպ, հէր ճինս գուրու քերեսթէ սատի պուլանագընան, ՅԱՑՈՆԼԻԳԼԸ, ՍԻՒՍԼԻՒ վէ ԵՀՎԷՆ ՖԻՑԱԼՈՎԱ Թէղդէ Եվեօբա մամուլաթը կիպի մոդիլա իսալ օլունը։

Քեպալիք մեգքիւր ֆապրիգա՝ Թէքմիլ պիր խանէնին մէֆքուռչաթ վէ մոդիլսաքը՝ սերրան վէ պիր սուրէթը մանիլատեան իսալ, վէ կէրէք պուրա վէ կէրէք մէմալիրը էէնթ. պէտ իչիւն հէր ոգբարրզը ֆիրա իթթիհսալ տերեօհտ խասթր։ Մեմալիքը եէնթեգիյեատ պուլանն վէվանը՝ Պէպիրա Մեբրեզ Տեբօզիսնտաքի մնգալայա միւրաճաաթ իթմէլերէ բեեա օլունը։

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ՍԻՒՐՄԷ ԳԱԼԵՐԻՍՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՅԱ

ԱՌՕՐԷ ՎԷ ՀԷՐԲԱՆԼԸԳԱ ՄԻՒՖԹԱԼԻԹ

ԱԼԷՔՍԱԹ ԹԻՒՃՃԱՐԸ

Մէգքիւր մաղազա կէօրէ վէ ճէրբանլըգ միքէյլիդ էնվա տրթ. էյտ վաթ մէվճուտ տրը։

Էդիմէէ, եումուշագ վէ սէրթ լոսթիգտէն (գասուչատան) մանալ մէդատը միւխթէլիֆ, դասրգ պալարը, էնվան չիրինլարը, էդէքիդ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարամէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմոմէթր) վէ էյի ճինս կէօղիւքլէր պուլընմագտա տրը։

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըբարրչաթ վէ թամիրթը էնգէն գեարթ իլէ իճրա վէ տէրբէօհտ խասթր։